

Sistemin iyileştirilmesine tekabül edecek her politik duruşu yadsıyan, mücadeleyi keskinleştirecek bir hatta örgütlenmek ve bir mücadele çizgisi oluşturmak hayati önemdedir. İlk etapta kitlelerde karşılığın bakmaksızın tutarlı ve kesin bir kararlılıkla faşist sistemi, onun uydurma ve kaba "demokrasi" araçlarını, sınırlayıcı her yasal dayatmasını fiili biçimlerle aşacak, gelişmelere tutum alacak militanlığı örgütlemek gerekmektedir.

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

22 AĞUSTOS-5 EYLÜL 2019 ■ YIL: 2 ■ SAYI: 42 ■ FİYAT: 2 TL ■ ISSN: 2630-5526

gazetesi

EMEK s.6

Türk-İş'te Vücut Bulan Sınıfa İhanetin Tablosudur

Krizin devam ettiği, hâkim sınıfların iktidar savaşı verdiği ve Kürt ulusuna saldırıların yoğunlaştığı böylesi bir dönemde işçi sınıfının sözünü söylemesi tüm dengeleri etkileyecektir. Bunun için öncelikle işçi sınıfına gerçekleri taşımaları, siyaset sahnesinde belirleyici nitelikteki rolünü oynayabilmesi için öncülük edilmelidir.

ANALİZ s.10

19 Mayıs'ın 100. Yılı Vesilesiyle Kemalizm ve Felsefi Arka Planı - II

Kemalizm ırk, dil, kültür ve tarihe önem verir. Ulusal amaç için pozitif bilimlerden yararlanır. Tarihi ulusal kimlik yaratmada ve ulusu yurttaşlık bilgisiyle eğitmeye araç olarak kullanır. Ulus, devleti ve vatani var olmanın koşulu olarak görür. Olguları ardı ardına sıralayarak tarihsel bir geçmiş yaratır. Toplumu yaratılan bu ulusal tarihe göre biçimlendirir.

DİSA SIWAR HATIN

YÊ PEYA BIÇIN

12

KOLEKTİF DOĞRULTU

gerilla savaşı, mücadeleyi keskinleştirme sorumluluğu ve militanlaşma iddiası!

16

POLEMİK

"birleşik devrim" heyecanı ve sınıf uzlaşmacılığı

18

RÖPORTAJ

yeniden yargılama ne için; kimler için? yargı reformu gerçek bir reform mu?

Doğa Talanına Karşı, Örgütlü Mücadelede Birleşelim!

“6. Filo Defol” sloganını 50 yıl sonra, Kaz Dağları’nda kadınların elindeki pankartta “Altın’cı Filo Defol” olarak gördük. Bu, madencilik sektörünü tekelinde barındırmak isteyen Kanada merkezli şirketlere karşı bir direniş çağrısı oldu. Canlıların yaşam alanının zaptı, kültürel yozlaşma, maddi geçim kaynaklarının korunmaması, emperyalizme peşkeş çekilen Türkiye toprakları halkın doğa talanına karşı politik tavrını körükledi. 12 bin yıllık tarihi şehir Hasankeyf, devletin kültürel miraslara olan tavrını anlatan en iyi örneklerden biri: Taşındı, yakıldı, parçalandı ve sular altında bırakılıyor.

Madencilik, tarım gibi sektörlerin egemenlere kâr ve rant alanı sağlmasına karşı mücadele eden çevre aktivistleri katlediliyor. Romanya’da 89 kişinin ölümüne sebep olan siyanür sızıntısı, bu kimyasalın nelere yol açabileceğine somut bir örnek. Bu sonuçlar toplamında, yürütülecek mücadelenin örgütlü olması gerektiği ve yapılan talanın bir devlet politikası olduğu aşikârdır.

Kaz Dağları mücadelesinin popülerliği diğer bölgelerdeki doğa talanlarına karşı da bir hassasiyet yarattı. Kırklareli Kıyıköy’den karaya çıkacak olan, Rusya ile yapılan “Türk Akımı” doğalgaz boru hattı projesi işbirliği ile ilgili; bölge halkının, balıkçılık ve turizm gibi geçim kaynağı olan alanların tahrip edileceği yönünde görüşleri var. Halkın, sahil bölgelerinin zarar göreceği ve bunun da sosyokültürel etkileri olacağı kaygıları var. AKP’li Kıyıköy Belediye Başkanı Ahmet Bora: “Gençlerin bu projeye istihdamı sağlanacak gerçi bizde o kadar kaliteli eleman yok, güvenlik ve temizlik gibi işler yapılabilir” dedi. Sus payı olarak, firma bu bölgeye okul ve halı saha yapıyor. Egemenlerin bölge bölge asimilasyon ve kültürel yozlaşma saldırıları Trakya’dan Munzur’a dozunu arttırarak devam ediyor.

Ülkenin birçok yerinde başlayan ya da devam eden doğa talanı Dersim coğrafyasında farklı amaçlar doğrultusunda da yürütülüyor. Dersim’in kimliğine, inancına yönelik saldırı-

lar doğa talanıyla birleşerek Dersim coğrafyası insansızlaştırılmaya, mücadeleden özellikle de gerilla mücadelesinden soyutlanmaya çalışıyor. Devletin Munzur’un tamamını maden sahası ilan edilmesine karşı çevre aktivistleri imza kampanyası yürütmeye başladı. Bölgedeki faunanın ve floranın tamamen yok olma gerçeği gözümüzün önünde duruyor. Turizm açısından popülerleşeceği ve istihdam sağlanacağı vaatleri boşa düştü. Munzur Gözeleri’nin birinci derece doğal sit alanı olması, ibadet ve inanç alanı olması da korunmasına yetmiyor. Çıkarılacak madenlerin çalışması bu bölgeye de zarar verecek. Daha önceden, yapılmak istenen baraj projeleri halkın direnişi sayesinde iptal edilmişti. Bölge halkı şimdi de bir örgütlenmeyle bu doğa talanına karşı durmak ve engellemek istiyor. Dersim Merkez’e bağlı Geyiksuyu ile Ovacık’a bağlı Topuzlu, Karaoğlan, Karayonca köylerinde; altın, gümüş, bakır gibi madenler çıkarılması planlanıyor. Devlet hem kendinin hem de hizmetkârı olduğu

emperyalizmin kasasını doldururken bir yandan da Dersim halkına boyun eğdirmeye çalışıyor. Nicelik olarak bir kaygısı olmadığı kesin. Egemenler, Dersim’e yönelik uyguladığı ve gündün güne değişik şekillere büründürdüğü fiziki saldırı politikalarının yanı sıra kültüre, inanca, kimliğe ve doğaya saldırarak Dersim halkını sindirmeye çalışıyor. Köylülerin yaşam alanlarının tahribatı, köylülere olan tacizler, orman yakmalar, özel güvenlik bölgeleri, artan ‘cinayet’ler gözdağı verip topraklarından koparılması amaçlanıyor. Yine inanç merkezlerinin tahrip edilecek olması, halkın değerlerinin hiçe sayılması “burada yeriniz yok” demektir.

Devlet, bu tasfiye politikasının benzerlerini yoksul emekçi mahallelerde kentsel dönüşüm adı altında çok defa yapmaya çalıştı. Bunu yaparken de başka cephelerden (uyuşturucu, faşist çeteler) saldırmaya devam etti. Bugün de halkın direncini kırma, devrimcilerden uzaklaştırma ve örgütsüzlüğü dayatma çabalarını desteklemek için; köy boşaltmaları ve coğrafyayı insansızlaştırmayı taşıyıcı duvar olarak kullanıyor.

Dersim’de tehdit altında olan 30 köy ve mezra, köylüler ve sürekli saldırılan bir kültür var. Tarihiyle, dağıyla, suyuyla, yeşiliyle, insanıyla Dersim, Dersimlilerindir, o topraklarda bedel ödeyenlerindir. Bu saldırılara göz yummak da bu değerlere ihanettir. Devletin, Göze’lerden akan bir damla suda bile hakkı yoktur. Bu değerleri yaratan ve hala yaşatanlar, köylülerini terk etmeyen köylüler; doğasına ve kültürüne sahip çıkmaya devam edecekler.

Ülkenin neredeyse tüm bölgelerinde Kırklareli’nden Çanakkale’ye, Ordu’dan Tokat’a, Hasankeyf’ten Munzur’a rant uğruna peşkeş çekilen topraklarda mücadele devam ediyor. Herkes bu çevre mücadelesine omuz vermeli, doğasına, ormanına, ağacına, suyuna, toprağına sahip çıkmalıdır.

Bir Yeni Demokrasi Okuru

KAYYUM SALDIRISINDA DEĞİŞEN KOŞULLAR VE DEĞİŞMEMEKTE ISRAR EDENLER!

Ülkemizin tarihsel, sosyal ve ekonomik koşulları “demokrasi” adına ortaya konulan tüm araçların uydurma ve kaba olmasına yol açmıştır. Bu uydurma ve kaba araçlar kitlelerin uyutulması, uyuşturulması ve faşist ideolojinin şekere bulandırılıp sunulması açısından ise oldukça işlevlidir. Ülkemizde burjuvazi ve onun tarihsel ittifakı olan feodal güçler zayıf ve çelimsizdir. Bu zayıflık onun sürekli bir şekilde ezilen kitlelere baskı, zor, şiddet ve zulüm uygulamasına neden olmaktadır. Hâkim sınıfların zayıflığının üstesinden gelme biçimi ise en kaba şovenizm, en pespaye hamaset ve sınır tanımaksızın üretilen yalanlarla kitlelerin manipüle edilmesidir. Kitleler bu şekilde değer yargıları, inançları, dünya görüşlerinde istikrarsızlaştırılıp parçalanarak kimliksizleştirilmeye, kişiliksizleştirilmeye çalışılmaktadır. Bu yüzlerce yıllık bir devlet geleneği, yönetim biçimidir. 96 yıllık faşist Kemalist diktatörlük boyunca da bu tablo yeniden üretilerek devam ettirilmiştir.

Faşist diktatörlük, süregelen krizleri boyutlandığında ve derinleştiğinde “demokrasi” peçesini, “devletin bekası” argümanları eşliğinde parçalayıp atmaktan geri durmaz. Zira egemen sınıflar böylesi dönemlerde politik olarak o kadar zayıf ve kırılıp gandırlar ki demokratik kırıntılara dahi tahammül edemezler. AKP-MHP-Erdoğan faşist bloğu 2015’den bu yana egemen sınıfların iç yarılımları, kapışmaları ve sistemin iç ve dış politikada yaşadığı tıkanmalardan kaynaklı büyük bir politik krizi atlama için uğraşmaktadır. Bunun için topyekûn bir saldırı dalgası başlatmıştır. 4 yıldır kesintisiz bir şekilde bu topyekûn saldırı dalgası devam etmektedir. Yaşanan durum “can havli” ile açıklanabilecek bir saldırganlık halidir.

Ezilen ve sömürülen toplumsal kesimler başta olmak üzere egemen sınıf kliklerinin bir kısmını da içine katan bu saldırganlık, rejime “Başkanlık” sistemiyle ayar vermek istemiştir. Suriye ve Rojava’da askeri işgal, yüzbinlerce insanın tutuklanması, kamudan tasfiye, T. Kürdistanı’nda şehirleri ve dağları içine alan büyük çaplı savaş, katliam ve yok etme operasyonları vb. nu “ayarın” zorunlu adımları haline gelmiştir. Bu süreç boyunca en ciddi ve kapsamlı saldırı Kürt ulusal mücadelesine ve

hareketine yönelik olmuştur. Legal siyaset hakkının gasp edilmesini, elde edilen kazanımların yok sayılmasını da içine alacak şekilde saldırılar genişlemiş, yaygınlaşmıştır.

“DEVLET AKLININ” BEKA ENDİŞESİ, KAYBOLAN VE BULUNAMAYAN İPLER

Bu saldırı dalgası AKP-MHP-Tayyip bloğunun hem zorunluluğu hem de zayıf karnı durumundadır. Bu AKP kliği politik krizle baş edemez hale gelmiştir. Her gün, her saat kriz üreten bir yönelimle hareket etmekten kendini kurtaramaz duruma düşmüştür. Ne seçimler ne emperyalistlere verilen yeni ve büyük tavizler ne mide

bulandırıcı şovenizm kampanyaları ne askeri işgaller bir umar olmaktadır sorunlarına. Zira sistemin tarihsel, sosyal, ekonomik koşullarının getirdiği krizli yapısına dönemsel tıkanmalar da eklenince sorunların üstesinden gelinemeyen bir tablo kaçınılmaz olmuştur. Bugün Suriye ve Rojava’da istediği koşulları elde edememenin getirdiği “tampon bölge” ve “İdlib” meselesinin basıncı ile bir yandan Kürt hareketi ile diyalog kanallarını açık tutmaya çalışırken diğer yandan henüz seçimlerin üzerinden 5 ay geçmeden “kayyum” saldırısı ile hem havuç hem de sopa taktiği ile bir kuşatma harekâtı başlatmıştır. Suriye ve Rojava pazarlıklarıyla ilintili olan bu saldırıların, faşist diktatörlüğün kendine alan açmaktan çok alanını daraltan ve yönetim krizini boyutlandıran bir sonuç çıkarması kaçınılmazdır.

Hâkim sınıfların 19 Ağustos 2019 ta-

rihli ikinci kayyum operasyonu, ilk kayyum sürecinden bambaşka özelliklere sahiptir. AKP-Tayyip kliğinin zayıfladığı, Ortadoğu’daki yeni hesaplarının daha kararlı bir şekilde tıkandığı, Doğu Akdeniz’de titrek ve çaresiz şekilde boş ve kuru tehditlerle sürece ortak olmaya çalıştığı, geniş kitlelerin “demagojiye” doyduğu ama daha fazla aç kaldığı koşullarda bu saldırı dalgası gerçekleşmektedir. Söz konusu durum bu yüzden yönetim sorununa bir halkanın daha eklenmesi anlamına gelecektir. Diğer faşist kliklerin bu saldırıya karşı seslerini daha fazla yükselttiği, bunu AKP-MHP bloğunu zayıflatmak için bir kaldırıca dönüştürme eğilimi ve tutumu sergilediği

iklimdir. Son kayyum saldırısı bu iklime darbe vurmuş, HDP’nin oynayacağı siyasi role ayna tutmuştur.

Önümüzdeki süreç egemen sınıflar için daha fazla bunalım içermekte, egemen sınıflar içerisinde parçalanma emareleri göstermektedir. Özellikle Almanya ve Çin’in ekonomik verileri ve dünya genelinde büyük çaplı kriz beklentileri, emperyalistler arası dalışın daha fazla keskinleşeceğini ve krizin yarı-sömürge yarı-feodal ülkelere daha fazla fatura edileceğine işaret etmektedir. Bunun Türkiye’ye faturası da ağır olacaktır. Emperyalist-kapitalist burjuvazi ve onların uşağı egemen sınıflar bu krizin esas faturasını ise işçi sınıfı ve emekçilere kesecektir. Türkiye’de bu fatura şimdiden ağırlaştırılmış bir biçimde halkın sırtına yıkılmıştır. İşsizlik, enflasyon, zamlar, üretim krizi emekçilerin yaşam koşullarını ve yaşam alanlarını sürekli sınırlamaktadır. Küçülen pasta hâkim sınıflar arası çatışmanın boyutunu da büyütülmektedir. İç ve dış politikadaki sorunlar bu krize boyut katmakta, kliklerin içinde de büyük sorunlar yüzeye vurarak kendini göstermektedir.

Önümüzde duran en önemli görev, keskinleşen çelişkilere paralel olarak mücadeleyi keskinleştirecek politik çizginin geliştirilmesidir. Sistemin iyileştirilmesine tekabül eden her politik duruşu yadsıyan, mücadeleyi keskinleştirmeyi amaçlayan bir hatta örgütlenmek ve bir mücadele çizgisi oluşturmak hayati önemdedir. İlk etapta kitlelerdeki nicel karşılığın bakmaksızın tutarlı ve kesin bir kararlılıkla faşist sistemi, onun uydurma ve kaba “demokrasi” araçlarını, sınırlayıcı her yasal dayatmasını fiili biçimlerle aşacak militanlığı örgütlemek gerekmektedir. Sisteme karşı bu kesinlik ve kararlılıkla durulmadığı noktada mücadelenin keskinleştirilmesi, sistemin diğer uzantılarının manipülasyonlarına ve “sureti haktan görünen” politikalarına çanak tutulması kaçınılmazdır. Kafa karışıklığına değil berraklaşmaya ihtiyaç vardır. Bu en başta doğru politik tutum ve bunun pratikte ne pahasına olursa olsun karşılığının verilmesi gelmektedir.

görülmektedir. Güç dengelerinin değişme eğilimine girdiği bu koşullarda gerçekleştirilen hamlelerin AKP-MHP için güç dengelerini korumaya yaramayacağı söylenebilir.

İlk kayyum saldırısı AKP-MHP için ne kadar güç pekiştirme ve kitleleri sindirme rolü üstlendiyse kincisi de bir o kadar onu zayıflatacak ve biçare gösterecektir. Bu saldırıya karşı HDP’nin alacağı tutum, halka güven veremeyen siyaset tarzına karşı çok önemli bir turnusol rolü görecektir. Faşist diktatörlüğün, Abdullah Öcalan ile görüşmeleri ve Suriye’de Kürt Ulusal Hareketi ile ABD arabuluculuğunda aranan uzlaşma ve denge girişimleri HDP’nin yüzünü çevirdiği, beklentilerini şekillendirdiği politik gelişmelerdi. Bu saldırılara karşı aktif tutum yerine pasifleşmeye, parlamentarizm duvarını aşmak yerine ona daha fazla yaslanmaya yol açan esas neden bu

Emperyalizmin Yarı-Sömürgelerdeki Neoliberal Politikaları ve İşsizliğin Kronik Boyutlara Tırmanışı - II

Sermayenin yoğunlaşması ve merkezleşmesine paralel tekel-lerin oluşumu; banka sermayesi ve sanayi sermayesinin kaynaşması; meta ihracatının yanında sermaye ihracatının ön plana çıkması; dünyanın bölgesel olarak paylaşımı gibi belirleyici gelişmeler kapitalizmi emperyalizm aşamasına ulaştırmıştır. Bu kapsamda emperyalist-kapitalist sistem azami kâr arzusuyla yarı-sömürgeleri talan siyasetine soyunmuştur. Sömürge politikalarından, yarı-sömürge politikalarına adım adım geçen emperyalizm, bu doğrultuda yarı-sömürgelerin kağıt üzerindeki siyasi bağımsızlığını tanıdığı; ama iktisadi bağımlılığını daha fazla arttırarak askeri, siyasi ve ekonomik yönden yarı-sömürgeler üzerindeki boyundurluğunu devam ettirmiştir.

Kapitalizmin emperyalizm aşamasıyla birlikte sömürü ağı genişlemiş ve derinleşmiştir. Bunun yanında başta Avrupa olmak üzere emeğin örgütlü yapısıyla büyüme ve genişlemeye devam etmiştir. 1. Emperyalist

Paylaşım Savaşı'nın devam ettiği koşullarda Ekim Devriminin patlak vermesi sistemde büyük bir yara açmıştır. Akabinde ise 1929 yılında olgunlaşan büyük ekonomik buhran emperyalist-kapitalist sistemi çöküş sürecine sokmuştur. Yaşanan gelişmeler doğrultusunda emperyalist-kapitalist sistem çöküş sürecini durduracak ve nefes molası alacak şekilde Keynesyen politikalar ekseninde sistemin en belirgin adımlarının başında, sosyal politikalarının yaygınlaştırılması, mutlak yoksulluğa dönük adımlar, görece artık-nüfusun ücretler üzerindeki baskılayıcı etkisini yumuşatma ve istihdamı arttırma eğilimleri hayata geçirilmeye başlamıştır. Bu çerçevede amaçlanan kitlelerin proleter devrimlere dönük etkisini kırmak, ekonomik kriz ile sarsılan sistemin işleyişini onarmak hedef olarak belirlenmiştir. Devletin Keynesyen politikalar ışığında başta ekonomi olmak üzere sosyal alanlara da müdahalesi ile peşinen görece bir refah dönemi

yaşanmış, 1950'li ve 1960'lı yıllar "altın çağ" yılları olarak tarihe geçmiştir. Keynesyen politikalar aynı zamanda tam istihdam fikri ile; işsizliğin ve aşırı üretim krizlerinin ortadan kalkacağını; enflasyon rakamlarının düşeceği iddiasını geliştirmiştir.

Bu süreçte emperyalizmin yarı-sömürge ülkelere dönük politikası "ithal ikamecilik" olmuştur. Buna göre yarı-sömürgeler, emperyalist-kapitalist sisteme ham madde kaynağı sağlayan, montaja dayalı sanayi üretimi ile ekstraktif vb. sanayinin geliştirilmesiyle sistemin uzantısı konumu

yaşanan geri dönüşler ve kapitalist restorasyon süreci de, neoliberal politikaların pratikleşmesini hızlandırmıştır.

Neoliberal politikaların esası sermayenin önünde duran engellerin parçalanması ve devlet elinin piyasadan çektilerle piyasanın serbestleşmesine dayanır. Bu doğrultuda yarı-sömürgelere tam entegrasyon dayatılarak; gümrük duvarlarının kaldırılması; gerçekçi kur sistemi ve faiz politikaları; başta kamu iktisadi teşekkülleri olmak üzere özelleştirmelerin önünün açılması; Dünya Ticaret Örgütü

kitlesel göçün önü açılır. Şehirlerin yapısı sanayi ağlarla şekillendirilmediğinden, kırsaldan kitlesel olarak akan göçün büyük bölümü işsizler ordusunun saflarını doldurur. Emperyalist-kapitalist sistem yarı-sömürgelerde, neoliberal politikalar eliyle üretimi şekillendirdiği biçimin sonucu olarak; bir yandan komprador kapitalizmin daha fazla palazlanmasına yol açarken diğer yandan ise ulusal sermayenin bağımsız gelişme kat etmesini engeller. Dolayısıyla genişletilmiş yeniden üretim biçimi emperyalist-kapitalist sistemin ihtiyaçlarına

göre olgunlaşır. Uluslararası İş Bölümü çerçevesinde dizayn edilen yarı-sömürgeler emek gücü (yoğun üretimin kabardığı ucuz emek gücü) cenneti haline gelir. Emperyalist-kapitalist sistem yarı-sömürgelerde elde ettiği artığın komprador kapitalizm eli ile dışarı transferi, yarı-sömürgelerin sermaye birikiminin nihai seviyesini belirler ve etkiler. Bu realite hem yarı-sömürgelerin tüm kaynaklarının sermayeye açılması ve metalaş-

biçilmiştir. Bu anlayışla emperyalist-kapitalist sistemin yarı-sömürgelere dönük uyguladığı politikalarının amacı; kapitalizm öncesi üretim ilişkilerini ayakta tutmak; komprador kapitalizm ile ilişkileri derinleştirerek artığın büyük bölümünü dışarı taşımak olmuştur.

Emperyalist-kapitalist sistem ile yarı-sömürgeler Keynesyen ve ithal ikameci politikalar eşliğinde 20. yüzyılın son çeyreğine kadar sürgit devam etmiştir. Nitekim uygulanan politikalar kapitalizmin emperyalist karakterine uygun azami kas olgusuna ulaşmasına kısmi engeller doğurduğu gibi sistemin yasalarına çare de olmamıştır. Özde sosyalist bloğun varlığı ve yaygınlaşan Ulusal Kurtuluş Hareketleri, sistemin sömürsünü arttırmak için cesur adımlar atmasına mani olmuştur. Nihayetinde 1970'li yıllarda petrol krizi olarak adlandırılan bir kriz sürecine giren sistem, krizi atlatmanın ve azami kâr marjlarına ulaşmanın yollarını arayarak neoliberal politikaları geliştirmiştir. Sosyalist blokta

anlaşması kapsamında tarım sübvansiyonların kesilmesi ve tarımsal üretimin tasfiye edilmesi gibi başlıca adımlar atılması plan dahilindedir. Yine neoliberal politikalar ekseninde emperyalist-kapitalist merkezlerde tüketim ömrünü doldurmuş çeşitli üretim araçları ve üretim sektörleri yarı-sömürgelere kaydırılmaktadır. Temel olarak neoliberal politikalar ile amaçlanan; işçi sınıfı başta olmak üzere halk yığınlarının mücadelesi sonucu elde ettiği ekonomik, siyasi ve sosyal hakların tekrar kaldırılmasıdır. Bu oluşumun haklı yığınlaşma etkisi, emeğin ücretlerinde ucuzlama, enformel-kayıt dışı çalışma koşulları, taşeronlaşma ve yoğun sömürüyü beraberinde getirmiştir.

Neoliberalizm, hedeflediği kar marjlarına ulaşmak için emek piyasasının esnekliğini savunur ve bu minvalde adımlar atar. Bunun için emeğin örgütlü yapısı saldırı altına alınır. Diğer yandan işçi sınıfı üzerindeki tahakkümü arttırmak için, kırsal alanda yarattıkları tarımın tasfiyesi ile şehirlere

hızlanmasını doğururken hem de mevcut potansiyelin aksine canlı emeği kendisine çekememeyi doğurmaktadır. "Belirli bir sayıda ek işçiyi soğurabilmek, ya da eski sermayenin sürekli olarak başkalaşım geçirmekte olması nedeniyle, halen çalışmakta olan işçileri çalıştırabilmek için bile, artık, hızlı bir toplama sermaye birikimi yetmez, birikimin artış hızının giderek artması gerekir." (Kapital Cilt -I; Karl Marx; sf. 608)

Emperyalizmin işleyiş biçimine ve hızına bağlı gelişen bir meta ilişkisinin varlığı, yarı-sömürgelerin, emperyalist-kapitalist sistemin en ufak hareketinden etkilenmesine yol açmaktadır. Sıcak para akışının kesintilere uğraması ve döviz kurunda meydana gelen dalgalanmalar, yarı-sömürgelerde enflasyonun artışı ve işsizlik gibi adımlarla karşılığını bulmaktadır. Burjuva medya literatüründe yarı-sömürge kırılğan ülkeler olarak adlandırılması mevcut gerçekliğin şekere bulanmış bir ifadesidir.

Uluslararası iş bölümü kapsamında

yarı-sömürgelere biçilen misyon sonucunu, bu ülkelerde istikrarlı bir şekilde artan işsizler ordusuyla karşılamaktayız. Neoliberal politikaların yarı-sömürgelerde uygulama hızına baktığımızda işsizlik rakamlarının tırmanışa geçtiğini görmekteyiz. Üstelik gerçek rakamlar resmi rakamlarından da üstündür. Örneğin Türkiye’de bir kişinin işsiz olarak tanımlanması ve kayıt altına geçmesi için İŞ-KUR’a başvuru yapması gerekmektedir. Aksi takdirde işsiz olarak tanımlanmamaktadır. Resmi veriler ışığında işsizlik rakamlarına on yıllık dönemsel oranlarla bakıldığında; 1988-1998 yılları arasında %7.9’larda seyrettiği; 1999-2009 döneminde %10’a çıktığı; 2009-2018 yılları arasında %12’lere kadar yükseldiği görülecektir.

Türkiye’de neoliberal politikaların temeli 24 Ocak 1980’de atılmasına rağmen, bunun hayata geçirilmesi uzun bir süreç almıştır. Zira ilk olarak neoliberal politikaların önünde duran toplumsal muhalefeti parçalamak hedefe koyulmuştur. 12 Eylül 1980 AFC’siyle birlikte de bu süreç başlatılmıştır. Nihayetinde 1980’li yılların sonuna doğru adım adım neoliberal politikalar hayata geçirilmeye başlanmıştır. Neoliberalizmin Türkiye’de yavaş ve parçalı bir şekilde hayata geçirilmesinde, hakim sınıfların birbirleriyle olan mücadelelerinin de etkili olduğu söylenebilir. Nitekim işsizlik oranlarındaki yükselmeye bakıldığında, neoliberal politikaların uygulanış boyutuyla paralellik taşıdığı görülecektir. Tabii ki işsizlik oranlarındaki artışı bir bütün olarak neoliberalizm ile bağdaştıramayız. Fakat büyük oranda işsizlik rakamlarını etkilediği aşikardır.

Neoliberal politikaların doludizgin uygulandığı yıllar AKP’nin iktidara gelişi ile birlikte olmuştur. Aynı dönemlerde tarımsal üretimin tasfiye edilerek uluslararası tekelere peşkeş çekildiği, kırsal nüfusun şehirlere yığıldığı görülecektir. Buna göre 2002 yılında toplam çalışan nüfus 21 milyon 354 kişi iken; tarım sektöründe çalışanların sayısı 7 milyon 4538 kişi, tarımın istihdamdaki payı %35 olarak kayıtlara yansımaktadır. 2002’den 2017 yılı sonu itibarıyla nüfus 17 milyon artışla 80.8 milyon iken; toplam çalışan sayısı ise 28 milyon 189 bin kişi ve tarımın toplam istihdamdaki payı ise %19.3 ve tarımda çalışan kişi sayısı da 5 milyon 464 bin kişi gözükmektedir. TÜİK 2018 verilerine göre bir yıl önceki veriler ile karşılaştırıldığında, tarım sektöründe çalışan sayısı 767 bin kişi azalarak tarımın istihdamdaki payı %18.4’e gerilemiş durumdadır. Görüldüğü üzere neoliberal politikalar çerçevesinde uygulanan politika-

lar tarımsal üretimi yıkıma sürüklemiştir. Ekonomik krizin gelişmesi de süreci hızlandırmaktadır.

Bunun sonucu olarak ise 1990’larda hızlanan ve 2000’li yıllarda zirveye çıkan şehirleşme artışıyla karşılaşmaktayız. Genişletilmiş yeniden üretim süreci emperyalizmin ihtiyaçları doğrultusunda gerçekleştiğinden ve artışın esası dışarı çıkarıldığından, kırdan şehirlere yığılan kitlelerin istihdamı cüzi boyutlarda olmakta ve daha çok

işsizler ordusuna dahil olmaktadır. Saklı artık-nüfus içinde tanımlanan tarımsal üretimden kopup şehirlere yığılan bu kesimin, yarı-sömürgelerde neoliberal politikalar sonucu sayısal olarak kabardığı görülmektedir. Bunun yanında emperyalist kapitalist merkezlerden farklı olarak, yarı-sömürgelerde saklı artık-nüfusun büyük bölümü enformel, taşeron ve küçük çaplı işletmelerde düzensiz çalışmaktadır. Denilebilir ki yarı-sömürgelerde saklı ve durgun artık-nüfus iç içe geçmiştir. Marks durgun artık-nüfusu; “yaşam koşulları, işçi sınıfının ortalama düzeyinin altına düşer ve tam bu durum, onları sermayenin özel sömürü dallarının geniş temeli haline getirir. Maksimum çalışma süreci ve minimum ücret bunların ayırt edici özellikleridir.” (Kapital Cilt -I; Karl Marx; sf. 621) diye belirtir. Yarı-sömürgelerde saklı artık-nüfusun kırdan şehre akışı ile yüz yüze kaldığı gerçeklik, durgun artık-nüfusun yaşam standartlarına uymaktadır.

Türkiye’de son dönemlerdeki işsizlik rakamlarına baktığımızda; TÜİK 2018 verilerine göre işsiz sayısı 2017 yılına göre 83 bin kişi artışla 3 milyon 537 bin kişi olmuştur. DİSK-AR tarafından hesaplanan geniş tanımlı işsizlik oranına göre ise; Aralık 2018’de bir önceki yılın aynı ayına göre işsiz sayısı 963 bin artışla 7 milyon 153 bine yükseldi, işsizlik oranı ise %20.9 olarak hesaplandı. Ayrıca kadın işsizliği 2017’de %13.1’den, 2018’de %15.4’e; tarım dışı kadın işsizliği

2017’de 16.8’den, 2018’de %32.2’ye; tarım dışı genç kadın işsizliği 2017’de %28.4’den, 2018’de %32.2’ye; genç işsizliği 2017’de %19.2’den, 2018’de +24.5’e çıkmıştır. İşsizlik rakamlarında en çok dikkati ise kadın işsizliği ve genç işsizlik çekmektedir. Ekonomik krizin gelişmesiyle beraber ise kadın işsizliği daha fazla artmaktadır. “Kriz dönemlerinde kadının toplumdaki ikincil konumu ve var olan toplumsal cinsiyet rolleri daha da perçinleni-

yor. Zaten dünya ortalamasına göre oldukça düşük olan toplumsal üretimdeki yeri, ucuz, esnek, güvencesiz ve enformel ücretli ve ücretsiz emeğin durumu daha da ağırlaşmakta.” (8 Mart Özel Sayısı; Yeni Demokrat Kadın; sf. 35) Kadın emeği sermaye için her zaman ucuz emek gücü deposu niteliğinde olduğundan, istendiği zaman üretimin dışına bırakılması bakımından önem arz etmektedir. Yarı-sömürgelerde enformel, fason, taşeronlaşma gibi sektörlerin geliştiğini düşündüğümüzde, bu sektörlerle en uyumlu olan emeğin ise kadın emeği olduğunu söylemek gerekir. Nitekim kadın istihdamında, “formel alanda çalışan kadın oranı 1988’de %34.9 iken 1998’de %26.4’e düştüğünü, 2000 yılında %24.9’a, 2005 yılında ise %22.3’e gerilediğini” (8 Mart Özel Sayısı; Yeni Demokrat Kadın; sf. 70) görmekteyiz. Üretimin parçalara ayrılması ile birlikte enformel alanda kadın istihdamı da artmaktadır.

SONUÇ

İşsizlik burjuva politikacıların ve yazarların savunduğu gibi yanlış politikalar sonucu doğmamaktadır. İşsizler ordusu kapitalizm ile uyumlu nesnel bir gerçekliktir. Kapitalist üretim biçiminin işleyişi için bir kaldıraç görevi görmektedir. Bu nedenle kapitalizm koşullarında işsizliğin oluşması şartı değildir. Aksine şartı olan kapitalizmde işsizliğin olmamasıdır. Burjuva yazında işsizlik, hükümetlerin almış olduğu kararlarla bağdaştırarak gerçekliğin üstü örtülmektedir.

Halk kitlelerine de bu şekilde yanlış bilinç empoze edilmektedir. Her üretim biçimi gibi kapitalist üretim tarzının işleyişine bağlı olarak da nüfus ve artık-nüfus yasası mevcuttur. Kapitalizme uyumlu olan ise boyutları gittikçe büyüyen yedek sanayi ordusudur. Bundan dolayı işsizler ordusu sermayenin bir semptomu olarak görmek gerekir.

Sermaye birikimini tamamlayamadan emperyalizme bağımlı gelişen yarı-sömürgeler ise, kendi dinamikleri doğrultusunda gelişen bir kapitalizmin başından itibaren olmamasının getirmiş olduğu biçimle uluslararası piyasaya dahil olurlar. Bu durum yarı-sömürgelerde spesifik bir kapitalizmin doğmasına ve gelişmesine yol açar. Emperyalizmin dönemsel politikaları çerçevesinde ise sistemin ihtiyaçları kapsamında şekillenirler. Dolayısıyla yarı-sömürgelerin toplumsal formasyonuna bağlı olarak nüfus ve artık-nüfus, emperyalist-kapitalist merkezlerden özsel olmasa da biçimsel farklılık gösterir. Yarı-sömürgelerin artık-nüfusu içinde saklı ve durgun kesimlerin iç içe geçmişliği yedek ordunun karmaşık yapısı olduğunu da göstermektedir. Bunun yanında kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin tasfiye edilememesi; ama yüksek boyutlarda çözülmeye uğraması sonucu; kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin kalıntıları emperyalist-kapitalist ülkelerden farklı olarak, yarı-sömürgelerde alt ve üst yapıda çeşitli düzeylerde kapitalist üretim ilişkilerin bağrında yaşar. Bu tablo her iki toplumsal formasyonun kapitalizmi açısından, kapitalizm öncesi üretim ilişkileriyle hesaplaşma (tasfiye ve çözülme) tarzının yarattığı sonuç olarak; her iki toplumsal formasyonun kapitalist özelliklerini vermektedir. Yarı-sömürgelerin bu bakımdan alametifarikası kapitalizmin komprador niteliğe bürünmesi ve göreceli artık-nüfusa rengini vermesidir.

Özcesi emperyalist-kapitalist sistem günümüzde neoliberal politikalar aracılığıyla yarı-sömürgeleri şimdiye kadar eşit görülmedik boyutlarda sömürmektedir. Sömürünün artan boyutu ve ekonomik krizleri yarı-sömürgelere yıkma stratejisi işsizler ordusunun sayısal artışına yol açmaktadır. Demokratik Halk Devrimi için bu ordunun gün geçtikçe daha fazla önem kazandığı görülmektedir. Bu minvalde örgütlenme ve politikalar inşa edilerek işsizler ordusu sınıf mücadelesine kanalize edilmelidir. Çünkü işçi sınıfının zincirlerinden başka kaybedeceği bir şey yoktur.

(BİTTİ)

Türk-İş'te Açığa Çıkan Sınıfa İhanetin Resmidir

Egemenlerin işçi sınıfına dönük saldırıları, hak gaspları hız kesmeden sürerken, işçi sınıfının öz örgütlülükleri olan sendikalar işçi sınıfına ihanet anlamına gelen sözleşmelere, kararlara imza atıyor. Üzerlerine düşen misyonu bırakın yerine getirmeyi işçi sınıfının kazanımlarının gasp edilmesinde rol oynayan sendikalar son süreçte şovenizm zehrine sarılarak işçi sınıfına dönük ihanetlerini gizlemeye çalışıyor. Bu ihanetin ve aymazlığın son örneği Türk-İş'te vücut bulmaktadır. Aylardır devam eden kamuda çalışan binlerce emekçiyi kapsayan toplu sözleşme süreci Türk-İş yönetiminin sefalet sözleşmesine imza atmasıyla sonuçlanmış oldu.

Kamu işyerlerinde devam eden toplu sözleşme süreçlerinde 'muhatap' sıkıntısı yaşadıklarını söyleyen Ergün Atalay'ın "Sendikalarımıza, kimin günü dolduysa hiç uzatmayın hemen

grev kararı alın diyeceğim. Başka çare görünmüyor" demesiyle birlikte süreç, hükümete karşı bir çıkış yapmasıyla başlamıştı. Tüm kamu işçilerine seyyanen brüt 300 lira zam, ilk altı ay yüzde 15, iki, üç ve dördüncü altı aylar enflasyon+3 puan refah payı talep eden Türk-İş'in bu teklifine karşı Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ise 60 TL'lik zamla yanıt vermişti. Ergün Atalay bu teklife 'tepki' göstermiş, "Kabul edilebilir bir tarafı yok. Greve çıkmak mecburiyetinde kalacağız" diyerek zorla da olsa greve çıkacağını söylemişti.

Türk-İş'in "rest" çektiği tiyatrunun sonu mikrofonu açık kalan Ergün Atalay'ın "uzasa işi karıştıracağız, en azından böyle kapattım" söylemiyle bitmişti. Atalay ayrıca geçici işçiler hakkında bakana "Tarım Bakanlığı geçicilerini çözeceğim diye söyle buradan sen" diyerek ikinci bir kez aralarındaki gizli pazarlığı ortaya koy-

du. Sonuç olarak Türk-İş, bu yıl için %8+%4, 2020 için %3+%3 ve enflasyon farkı oranında zam ve ayrıca ücreti 3 bin 500 TL'nin altındaki işçilere 150 TL iyileştirme yapılacak olan sefalet sözleşmesinin altına imza attı. Türk-İş talep ettiği oranın yarısına denk düşen ve enflasyon oranının çok altında bir sözleşmeyle bitirdi süreci.

Ergün Atalay'ın basına yansıyan sözleri işbirlikçiliğini, arka planda dönen pazarlıkları gün yüzüne çıkarmıştır.

Sermayenin savunucusu Türk-İş yönetiminin gün yüzüne çıkan pazarlıklarıyla birlikte işçilerden ve bazı sendikalardan istifa sesleri de yükselmiştir. Hâkim kliklerin işçi sınıfını kontrol altında tutmak amaçlı sendikalar üzerinde hakimiyet kurma anlayışı da kendini bir kez daha göstermiştir. CHP, İYİP gibi sermaye temsilcisi, işçi düşmanı partiler işçiye şirin gözükme çabasıyla Ergün Atalay'ı istifaya çağırılmışlardır. Elbette ki sermayenin sözcülerinin derdi işçi sınıfı

iktidarını korumaya çalışırken işçi sınıfına, Kürt ulusuna ve tüm muhalif güçlere saldırılarını yoğunlaştırmakta, diğer klik ve düzen partilerine karşı da iktidar mücadelesi vermektedir. Bu koşullar altında ortaya çıkan her bir gelişme kendi boyutlarının ötesinde bir anlam kazanmakta ve bu çok yönlü mücadelenin aracına dönüştürülmektedir. Bu anlamda Türk-İş Başkanı Ergün Atalay'a Perinçek ve Aydınlık grubunun sahip çıkması dikkate değerdir. Atalay'ın mikrofon-

lara yansıyan sözleri iktidarın işçi sınıfında gelişebilecek bir hareketten duyduğu korkuyu ortaya koyarken bir yandan da iktidar savaşının bir aracına dönüşmüş oldu.

Türk-İş'in işçi sınıfına ihanetinin ayan beyan ortaya çıkmasının bir sonucu olacak ki yine kamuda memurlar adına yapılan toplu sözleşme sürecine Memur-Sen hükümetin tekliflerini kabul etmemiş ve iş bırakacaklarını

açıklamıştır. Memur-Sen'in hükümetle olan yakın ilişkisi bilinmez değildir. Hükümet Memur-Sen'in oynadığı tiyatroya göz yumarak Türk-İş nezdinde ortaya dökülen pis ilişkileri gizlemek ve tepkiyi azaltmak istemektedir.

Açık olan şey, işçi sınıfı, sermayenin uzantısı haline gelmiş bu bürokrat sendika ve sendikacıların etkisi altında kaldığı sürece işçi sınıfının çıkarına ciddi bir gelişmeden söz edilemeyecektir. İşçi sınıfının patronlara olduğu kadar sendika bürokratlarına, baronlaşmış bu satılık kişiliklere karşı da mücadelesini büyütmesi gerekmektedir. Krizin devam ettiği, hâkim sınıfların iktidar savaşı verdiği ve Kürt ulusuna saldırıların yoğunlaştığı böylesi bir dönemde işçi sınıfının sözünü söylemesi tüm dengeleri etkileyecektir. Bunun için öncelikle işçi sınıfına gerçekleri taşımaları, siyaset sahnesinde belirleyici nitelikteki rolünü oynayabilmesi için öncülük edilmelidir.

Bunun şu an gün yüzüne çıkmış olması ilk defa yapıldığının değil, Türk-İş'in özündeki sermayenin çıkarlarını gözetme ve işçiyi satma anlayışının basına yansımalarından başka bir şey değildir. Türk-İş'in bunu pişkinlikle ve aymazlıkla kendini "Sözleşme sonrasında beni hedef alanlar oldu. Hemen şunu belirteyim. Bana saldıranların yüzde 90'ı işçi değil. Onların asıl amaçları başka. Ben başından beri Türkiye'yi savunduğum için, Mehmetçiğin arkasında durduğum için beni hedef aldılar. Terörü destekleyen gruplar. Bunların saldırısı beni etkilemez" diyerek savunmuştur. Kendisine tepki gösteren işçileri "terör" söylemleriyle hedefe koymuş, "vatan, millet" demagojileri yapmaktan da geri durmamıştır. Sendika ağalarının egemenleri işçi sınıfından üstün görme ve onlara yamanma anlayışları, yüzlerindeki maskenin düşmesiyle birlikte daha da pişkince söylemlerle ortaya çıkmaktadır.

olmaktan çok uzaktır, Türk-İş'teki halihazırda olan durumdan faydalananak hakimiyet kurmak istemektedirler. Aynı şekilde de yer yer hükümete karşı göstermelik çıkış yapan yer yer ise yamanan ama özünde egemen sınıfların bekâsını düşünen Türk-İş'e AKP ve her dönemin piyonu, sistemin sarsılmaz savunucusu Doğu Perinçek arka çıkmaktadır. "Partiler üstü" Türk-İş ise bunun bilincinde bir tavırla Aydınlık Gazetesi'ne verdiği röportajda "Teröre karşı mücadele eden Mehmetçiğin arkasında duracağım. S-400'lerin ülkeme getirilişine destek vereceğim. Bizim bu ülkeden başka gidecek yerimiz yok. Her zaman önce Türkiye diyeceğim" demiştir.

Ekonomik krizin yönetim kriziyle birleştiği günümüz koşullarında, bir yandan Suriye'deki gelişmeleri diğer yandan ise kayyum saldırısına karşı koyuşu yönetmeye çalışan iktidar, sıkışıkça saldırganlaşıyor. AKP-RTE

Patika'da Küçülen İdeoloji; Büyüyen ise Yaygaracılıktır

Gazete Patika'da 22 Temmuz tarihli "Hataları Savunmak, Onları Büyütmek Kendimizi Küçültmektir" başlıklı bir yazı yayınlandı. Yazı genel olarak devrimci, komünist yapılar arasında yaşanan sorunların diyalogla çözülmesi, "düşmanlaşmama" üzerine kurulu gibi görünse de özel olarak sağ tasfiyeciler küçük burjuva grup ile Proletarya Partisi arasında yaşanan sorunlara utangaçça ama yine "öğretmen" edasında yönelmektedir.

Özellikle Proletarya Partisi saflarında yaşanan hizip süreçlerinde söz hakkı sırasında her zaman kendini ilk sırada gören Patika, son yaşanan sağ tasfiyeciler hizip faaliyeti ile beraber bir kez daha sahneye çıkmış, devrimci kurumlar arası ilişki sınırını aşarak içerden bir özne gibi olaya müdahil olma çabasına girmiştir. Geçerken yine de belirtelim; kendi dışında yaşanan sorunlara -devrimci kaygılar (!) da taşınsa- mü-

dahil olmanın bir sınırı vardır. Bunun aşıldığı yer ise haddini aşma pratiğidir. Hele bir de karşı-devrime hizmet edecek pratiklere dair derin bir suskunluk içerisine bürünerek suçları örtbas etme çabasıyla müdahil olunuyorsa, bu müdahale çabasına sessiz kalmayacağımız bilinmelidir. Patika; daha önce de benzer bir vesileyle eleştiri konusu olan bu tür pratiklerine rağmen "öğretmen" edasından hiçbir taviz vermeden yeni bir eleştiri (!) kaleme alarak sürece bir kez daha müdahil olma çabasına girmiştir. Ancak tam da burada bu aymazca tavrını dahi eline yüzüne buluşturmaktan geri kalmamış, başlık olarak attıkları "Hataları savunmak, kendini küçültmektir" şiarını bizzat kendi pratiklerinin tanımı olarak gözler önüne sermiş ve kendilerini küçültmüşlerdir.

"MÜDAHALE ETMEK İÇİN ÇOK YÖNLÜ BİLGİLENMEK GEREKİR"

Kendilerine defalarca yapılan uyarılara rağmen, içerden bir faktör olarak müdahil olma çabasından bir türlü vazgeçmeyen Patika; en "iyi niyetle" olgulara tek yönlü bakan; soruna gerçekleri referans alarak değil niyetlerle yaklaşan; işin özüyle değil görünenle ilgilenen; etkide kalarak algısal bilgileri ussal bilgi olarak kabul eden ve konumlanmasını bu

yaklaşım ise sınıfsallıkla ilgilidir. Hangi sınıfın penceresinden baktığın bu gerçeğin yorumlanması ve değiştirilmesi meselesini belirler. Bu anlamda Patika, birincisi, gerçeğe hükmetmede yanlış bir yol izliyor. Bu onun en temel hatası. Bu anlamda tek yanlı ve taraflı bir konumlanış alıyor. İkincisi, gerçeğe hakim olsa da onun sınıfsal duruşu, sorunlara yaklaşımı idealizmden beslendiği için o gerçeği yorumlaması küçük burjuvazinin dar ve sınırlı yaklaşımıyla sonuçlanıyor.

işleyen akıl, küçük burjuva akıl, ortaya koyduğu genel geçer söylemler de anti-MLM söylemlerdir.

DÜRÜSTLÜK GÜZELLEMELERİ YAPARAK SAMİMİYETSİZLİK SERGİLEMEK

Yazının somut eleştirilerine geçmeden önce vurgulanması gereken bir husus da Patika'nın dürüst olmayan tavrına dairdir. Devrimci yapılar arası sorunların diyalogla çözümüne dair incilerin dizili olduğu yazıda en başta dayatmacı bir mantığın yattığını söylemek gerekmektedir. Evet, devrimci yapılar arasındaki hatta halk içindeki sorunların diyalogla çözümü noktasında bir hemfikirlik taşımaktayız. Ancak ayrıştığımız nokta tam da Mao yoldaşın bu ünlü felsefi metnini nasıl yorumladığımız ve yaşam felsefesi haline getirdiğimizle ilgilidir. Zaten bu ayırım noktası Maoistlerle, Maoist geçişip özde oportünist, tasfiyeciler anlayışlara sahip olanlar arasındaki farktır. Mao yoldaşın; "halk içindeki çelişkilerin çözümü" tezini kendilerine yakışan bir tarzda sağdan yorumla ele almakta, şiddet karşıtlığı üzerine bir fetişizm yaratarak onu tamamen reddetmektedir. Ancak Mao yoldaş objektif gözle incelediklerinde hiçbir kesim ve kişiye sonsuz suç işleme hakkı tanımadığı da görülecektir. Zira komünist partilerin ideolojilerinden beslenen ilkeleri, kural ve tüzükleri vardır. Halk içindeki çelişkilerin çözüm yöntemine dair yapılan güzellemeler; hiziplere, bunların tüzük dışı pratiklerine ve işledikleri suçlara sessiz kalmak anlamına gelmez.

Patika'da samimiyetsizliğin ortaya çıktığı esas noktaların birincisi; yazı, "devrimci yapılar arası sorunların diyalogla çözümü" üzerine kurulmuş olsa da, Proletarya Partisi için bir ör-

Bu, Patika'nın adeta bu tür konular ortaya çıktığında "yazılmış kaderi" gibidir.

Hiçbir olay tek başına ve genel geçer söylemlerle tanımlanamaz. Yazı genelinde bu yanlış tarz ön plana çıkmış ve koşullar, sorunlar tahlil edilmeden Proletarya Partisi ile sağ tasfiyeciler grubun pratikleri aynılaştırılarak "çözüm yolları" ortaya serilmiştir. Ancak Lenin'in de söylediği gibi; "teori gridir ama yaşam ağacı yeşildir."

Gerçek yaşamdan kopuk ve sadece kendi niyetlerine göre bilgilenme yöntemiyle ikiyi bir etmede uzmanlaşmış olan Patika, eline bir cetvel almış ve o cetvelin sınırlarına uymayan pratikleri mahkum etme çabasına girmiştir. Ama o cetvel yaşamın içinden değil, kendi düşün dünyasıyla belirlenmiş bir cetveldir. Ve cetveli

temelde var eden bir yaklaşım sergilemektedir. Patika, amacın "üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek" olduğunu her fırsatta ortaya koyan pratiğiyle bir kez daha diyalektik materyalizmin çelişki yasasını nasıl kavradığını da göstermiştir.

Diyalektik materyalizm, bize, bir şeye müdahale edip değiştirmek için onu öncelikle çok yönlü incelemeyi, çelişkilerin esas ve tali yönünü ortaya çıkarmayı, yönelecek hedefi doğru tespit etmeyi söyler inceleme yöntemi o konuya dair hâkimiyet kurmayı amaçlamalıdır. Hakim olmak ise olaya ve olguya çok yönlü bakmayı, tek yanlılığa mahkum olmamayı gerektirir. Elbette bu analiz yöntemidir. Belirleyici olan sentezdir. Meseleye hakim olduktan sonra soruna nereden baktığın, nasıl ele aldığın ortaya çıkar. Gerçekle ilişkilendirme ve ona

güt olarak meşruluğu olmayan -sa- dece halk saflarındaki bir grup-, sağ tasfiyeci grubu örgüt olarak Proletarya Partisi'ne dayatma çabasına girişmişlerdir. Kendilerinin istedikleri gibi değerlendirme hakları elbette vardır ancak bu dayatmayı Proletarya Partisi'ne kabul ettirme hakkını nereden aldıkları bir soru işaretidir.

İkinci ve daha vahim olanı; "sorunların diyalogla çözümü" noktasında kendi sorunlu duruşlarıyla kimsenin ellerine su dökemeyecek bir durumda olmalarına rağmen sağa sola akıl dağıtma hakkını kendilerinde görmeleridir. Elbette bir devrimci yapı geçmiş pratikleriyle yüzleşmiş ve hatalarının özeleştirisini vermişse bu konularda söz söyleme hakkına sahiptir. Ancak benzeri konularda devam eden anlayışlarla hesaplaşmadığı oranda da söylenen sözün hükmü yok niteliğindedir. Dünün bu konudaki yanlış pratikleri, bugünkü söylemlerinde örgüt içi ve örgütler arasındaki sorunlarda; örgütsel liberalizm ve anarşizm savunusuna dönüşmüştür.

'94 yılında Proletarya Partisi'ne yapılan darbeci-tasfiyeci pratik ve sonrasında yaşananlar göstermiştir ki Patika'nın varlık zemini tam da eleştirdikleri sorun üzerine kuruludur. Yakın zamanda kendilerinden ayrılan Devrimci Demokrasi'ye yönelik pratiklerde ne kadar diyalogu esas

aldıkları tartışmalıdır. Ya da daha yakın geçmişte Yunanistan'da yaşanan ve hiçbir gerçekliği olmayan olgular üzerinden Proletarya Partisi ile ilişkileri kesme (!) pratikleri "sorunları diyalogla çözme"nin yanından dahi geçmemiştir. Hal böyleyken yazının bir bölümünde "ama bizde de var olan sorunlar" denilerek yarım ağız verilen "özeleştirisi" kendine iğne dahi batırmadan başkalarına çuvaldızı batırma pratiğinden başka bir anlam taşımamaktadır. Kendi hatalarına liberal, kendi dışına sekter bu tavrın devrimci dürüstlikle hiçbir alakası olmadığı ortadadır.

OLMAYAN ŞİDDET PRATIĞI VE DEVAM EDEN ALGI OPERASYONU

Tekrar tekrar gündem konusu yapılan ve altı boş olan "şiddet" pratiklerine geçmeden önce bir noktanın altını çizmek gerekir. Ayrılık, devrimci örgütler açısından ele alındığında, örgütün çatısı altında faaliyet yürüten bireylerin ya da hiziplerin kendi iradeleriyle faaliyet dışına çıkmaları anlamına gelmektedir. Genel olarak bir komünist parti devrimci misyonunu yitirmişse ve artık bir arada olma koşulları kalmamışsa yaşanan ayrılık meşrudur. Meşru olmayan; birey ya da grupların bir araya gelip ilke ve anlayışları ayaklar altına alarak hizip ve darbeye içkin faaliyetleridir. Söz konusu sürece damgasını vuran, sağ tasfiyeci hizbin Proletarya Partisi'ne

yönelik faaliyetidir. Bu durum, sağ tasfiyeci hizbin artık Proletarya Partisi'nin irade ve işleyişinin dışına çıktığı anlamına gelmektedir.

Gerçeklik bu temelde iken Patika tarafından salık verilen ilk nokta; yaratılan maddi ve manevi değerlerin bölüşülmesidir. Zira şiddet yaygarası kopardıkları ilk pratik; Proletarya Partisi'nin, hizbin elinde bulunan bir kurumunu geri alma pratiğidir. Bu olanağı yaratırken Patika ya da başka bir çevreye dayanmadığımız gibi; bu hakkımızın gasp edilmesine izin vermeme pratiğini şekillendirirken de onlara sorma, danışma, icazet alma gibi bir kaygımız haliyle yoktur. Asıl mesele, bir küçük burjuva karakteristiği olan yaygaracılık ve onun izinden giderek "hakkımız" olanı bu yaygaracılıkla teşhir etmeye dönüştürmektir. Buna bölüşüm adını takmak ise "mülkiyetçi" bir kafa yapısının tipik izdüşümüdür. Hiçbir değerimiz mülkiyet ilişkisi içinde değildir. Patika mülkiyet ilişkisi içinde istediği şeyi pay eder, bölüştürür, değerlerini bu denkleme sokabilir. Sonsuz bir özgürlük hakkı vardır. Ama bunu bize öğüt vermeye dönüştüremez. Proletaryaya bir küçük burjuvazinin öğüt vermesine benzer bir tablo söz konusudur.

Belli görev ve görevlendirmelerin sonucu konumlandıkları bazı alan ve olanakları Proletarya Partisi'ne iade

etmeyen bu anlayış sahiplerinden bunların geri alınması, bir anda sanık sandalyesine oturtulmuş, -hem de hiçbir dayanağı olmayan hizipçi anlayış sahiplerinin yalanlarına dayanarak- bu pratiğin şiddete dönüştüğü yaygarası yürütülmüştür. Buna kendileri de dahil hiçbir örgütün anlayış olarak onay vermeyeceği açıkken; olanaklarına, değerlerine sahip çıkan Proletarya Partisi'ni suçlu ilan etmek, hangi aklın ürünüdür cevaplanması gerekir. Bu konuda gerekli açıklamalar yapılmasına rağmen inandığı yalanda ısrar eden Patika, kamuoyuna kendi küçük burjuva dünya görüşünü ve ilişki biçimini empoze etmeye devam edeceğini bu yazı vesilesi ile bir kez daha deklare etmiştir.

Yine bir başka "şiddet pratiği" olarak gördükleri ve kendilerinin de fiili olarak dahil oldukları Yunanistan'da yaşanan bir sözlü tartışmayı abartarak, Proletarya Partisi'ne tavır almaya götürece kadar gerçek dışı olan aktarımları eleştirilerine dayanak (!) yapmak için kullanmaktadırlar.

Bu tür süreçlerin belli gerginlikler yaratabildiğini pek ala kendileri de bilen, yaşanan en küçük bir pratiği dahi Proletarya Partisi aleyhine kullanan dostlarımız bilmelidir ki sağ tasfiyeci grubun işlediği suçları bulanıklaştırma ve gizlemek gibi bir rol üstlenmektedirler. Dostlarımız ya bu durumu fark etmekten uzak bir kavrayışa sahipler ya da bu suçları meşrulaştırmaktan çekinmemektedirler. Ama her iki durumda da halk karşısında suç işlemektedirler. Çünkü ortada, olmayan pratikleri "şiddet" olarak lanse etmekten daha ağır suçlar vardır.

Sağ tasfiyeci grubun daha önce de defalarca ifade edilen bu suçlarını kısaca tekrar hatırlatmakta fayda vardır. Yoldaşlarımızı isim vererek deşifre etmek. Gerilla alanındaki yoldaşlarımızın ve dostlarımızın hareket tarzını deşifre ederek açık hale getirmek. Yoldaşlarımız hakkında aleni bir biçimde ajan karalaması yapmak. Gerilla alanında kendilerine askeri koşullar gereği zorunlu olarak verilen ve Proletarya Partisi'ne ait olan malzemeler de dahil olmak üzere çaldıkları cephanelerin düşmanın eline geçmesine sebep olmak. Devletin kaymakamlık ve polis gücü eliyle kurum almaya çalışmak ve bu konuda başarısız olunca mafyayı devreye koymak...

Niyeti devrimci kaygılar (!) olan Patika, bugüne kadar bunlara dair tek bir açık söz söylememişken yazdığı bu yazı vesilesiyle; “düşmanla işbirliği yaparak kurum alma” tutumu sanki Proletarya Partisi’nin pratiğiymiş gibi; “bu dar ‘kavgalar’ ikliminde birbirlerini düşmana şikayet edecek düzeyde ilkesiz ve devrimci normlar dışı örnekler” diyerek, karşılıklı bir suç olarak lanse etmiştir. Birincisi bu “kavgalar iklimi” diye muğlaklaştırılacak bir pratik olmadığı gibi “devrimci normlar dışı” diyecek kadar da basit bir pratik değildir. İkincisi bu pratik, devrimciler ve halk karşısında işlenmiş açık bir suçtur. Ayrıca açık bir biçimde düşmana başvurmanın dolaylı bir biçimi de yukarıda örneklerini verdiğimiz; gerillanın hareket tarzının deşifre edilmesi, yoldaşlarımızın isimleriyle deşifre edilmesi gibi pratikler aracılığıyla hayata geçirilmiştir. Bu pratikler aynı özden beslenmektedir. Bu pratikler, sorunlar karşısında objektif olarak düşmanın özneleştirilmesidir ve suçtur. Tüm bu pratikler de sağ tasfiyeci gruba aittir. Ancak Patika, meseleyi o kadar basit ele almış ki olmayan şiddet pratiğine duyduğu anda “tavır” gösterirken, işlenmiş bu suçlara tarafımızca tavır takınılması çağrısı yapıldığı halde aylar sonra üstü kapalı, “şöyle bir geçerken deşineyim ama onu da bölüştüreyim” mantığıyla yaklaşmıştır.

Sorunların “çözümünde” devlete ve mafyaya başvurma bir sınıf karakteridir. Bu, bırakalım devrimci kurumlar arası hukuku, halk arasında da hiçbir biçimde kabul edilmemesi, şiddetle reddedilmesi gereken bir tutumdur. Aynı zamanda ideolojik dejenerasyonun en açık göstergesidir. Sağ tasfiyeci grubun manipülasyonlarını esas alma ve Proletarya Partisini “kınama” konusunda pek gayretli olan Gazete Patika ve siyasi çevresi, bu konuya genel geçer birkaç cümleyle, ad belirtmeksizin, öznesinden yalıtarak değinmeyi tercih ediyor. Bu da bir sınıf karakteridir ve denk düştüğü bir ideoloji vardır. Tam da bu ideolojik küçülme halidir ki Patika’yı sağ tasfiyeci grubun yalanlarının yaygaracılığına sürüklemekte, onu devrimci dürüstlük ve samimiyetten uzaklaştırmaktadır. Oysa tam da bu “devlete ve mafyaya başvurma” yöntemi -diğer şeyler bir yana- Patika’nın devrimci dürüstlüğü ve samimiyetini ortaya koyması için

önemli bir fırsat ve sınavdı. Ne yazık ki dostlarımız özel olarak aktardığımız bilgilere ve yapılan görüşmelere karşın bu konuda doğru tutumu alacak, doğruları açık yüreklilikle savunacak devrimci cesareti gösteremediler.

Söz konusu ihbar pratiğini mahkum etmeyi “taraf olmak” olarak algılayarak ya da bunun arkasına sığınarak “tarafsızlığı” seçtiler. Oysa bu pratikleri, devrimci ilkeler karşısında tarafsız kalmak anlamına geliyordu. Geçerken belirtelim ki biz ne Patika ve siyasi çevresinden ne de diğer dost kurumlardan “iki taraf” arasında bir tarafgirlik beklentisi veya talebi içerisinde olmadık. Bizim beklentisi içerisinde oldu-

**Gerçeklik
bu temelde iken
Patika tarafından salık
verilen ilk nokta; yaratılan maddi
ve manevi değerlerin bölüşülmesidir.
Zira şiddet yaygarası kopardıkları ilk
pratik; Proletarya Partisi’nin, hizbin elinde
bulunan bir kurumunu geri alma pratiğidir.
Bu olanağı yaratırken Patika ya da başka bir
çevreye dayanmadığımız gibi; bu hakkımızın
gasp edilmesine izin vermeme pratiğini
şekillendirirken de onlara sorma,
danışma, icazet alma gibi bir
kaygımız haliyle yoktur.**

ğ u - muz tek şey kanıtla- rıyla kendilerine sunduğumuz söz konusu ihbar pratiğine yine kendilerinin, yani dost devrimci kurumların tavır geliştirmeleriydi. Bunu devrimci ilkelere bağlılığın, bu konudaki iddianın doğal bir gereği olarak gördük. Patika’nın tutumu öyle bir “tarafsızlık” ki Proletarya Partisi’ne karşı yaygaracılığın parçası olmaktan hiç imtina etmezken devrimci ilkeleri savunmaktan, bu konuda tavır geliştirmekten imtina etmeyi kendisine yakıştıramıyor. Patika, bu sorunda pratiklerin denk düştüğü sınıfsal, ideolojik, ilkesel, hukuki gerçekleri irdelemek yerine “karıştır, barıştır, bölüştür” oportünist siyasetini esas almayı tercih ediyor. Ve tekrar vurgulanmalı ki bu tutum Patika’nın sınıfsal ve ideolojik pozisyonuna ayna tutan önemli pratiklerden biri oldu.

Tüm bunların tek bir tanımı vardır

o da işlenmiş bu suçları görmezden gelme çabasıdır. Ama kendine dokunmama hali, kendi yanlısını göremeyecek düzeyde kör etmiştir gözlerini. Bu suçlara iki kelâmı olmayanların “sorunların diyalogla çözümü” için bir kaygı taşıması da anlamsızdır. Zira bu kaygının altında yatan niyet, halk ve devrim karşısında taşınan iyi niyettir. Ancak devrimcilik ilke, anlayış ve değerler üzerine kuruludur, iyi niyetler üzerine değil. Bunun aşınması, bir yandan o pratiğin sahibi olmakla ilgili iken diğeri de sessiz kalmakla ilgilidir. Yani taşınan kaygı (iyi niyet) ile pratik (ilke, anlayış ve değerler) arasında derin bir uçurum oluşmuştur.

SAPLA SAMANI BİRBİRİNE KARIŞTIRMA BECERİSİ

“Parti-örgütü koruma, örgütün ve halkın değerlerini koruma adına, bu değerlere en büyük zararların verildiği anlaşılmalakta, görülmemektedir. Herkes partiyi-örgütü koruma noktasında aynı hakka sahiptir. Koruduğu müddetçe kimse bu

zeminden ve değerlerden men edilemez. Parti-örgütün çıkarlarını, değerlerini ve hatta birliğini koruma adına burjuva yoz yöntemler ve devrimci anlayışla bağdaşmayan metodlar kullanamaz.” (Gazete Patika)

Totoloji yapmayı çok seviyor Patika. Anlaşılmaz, hedefsiz, genellemeci söz dizinleri... Yazıdaki bu bölüm okunduğunda yazarın ne demek istediği, neyi hedeflediği pek anlaşılmamaktadır. Zira eleştiri, kendi dışında bir örgütün iç işleyişinde ortaya çıkan sorunu hedeflemektedir. Ortada ise hizip faaliyetiyle parti dışına çıkmış bir kesimden bahsedilmektedir. Yani yaşanan sorun, parti içinde bir sorun olmaktan çıkmış, kendisini parti dışına çıkarmış bir hizip faaliyetinin pratiği olarak var olmuştur. Bu anlamda parti değerlerinin, olanaklarının, çıkarlarının ve hatta birliğinin korunma görevi

parti saflarında olanlara kalmıştır. Proletarya Partisi ideolojisiz, ilkesiz, kuralsız bir yapı değildir. Bir yandan partinin her türlü ilke ve anlayışları ayaklar altına alınarak düşmana hizmet eden pratiklere imza atılacak diğer yandan ise bu anlayışta kilere parti değerlerini, ilkelerini, birliğini koruma hakkı tanınacak. Böyle bir örgüt anlayışı olsa olsa Menşevik bir örgüt anlayışı olur.

“Yüz fikir” anlayışını da her zaman ki gibi yanlış ele alan Patika’nın gözden kaçırdığı en önemli nokta, Bolşevik-Maoist bir partinin en temel direklerinden birisi; irade ve eylem birliği ve bunun bir devamı olarak disiplindir. Tam da burada yaşanan kapsamlı sorunlar ve bu noktadaki zafiyetin ürünü olan sağ tasfiyeci hizip, kendisini parti safları dışına atarak zaten bu “değerleri savunma” hakkını kaybetmiştir. Ama zaten bu değerleri savunmak da yazarın dediği gibi bir hak değil, görevdir. Bahsedilen pratikte de pratik sahipleri zaten bu görevlerinden imtina etmişler demektir. Patika ise bu onuru tekrardan onlara iade etmemizi istemektedir. Bu saatten sonra en fazla çürütükleri ve çürümeyi örgütledikleri ve yeniden üretmek geliştirdikleri kendi “değerlerini” savunabilirler, Proletarya Partisi’nin değerlerini değil.

SON SÖZ YERİNE...

Patika eğer gerçekten devrimci kaygılar taşıyorsa öncelikle olayları ve olguları çok yönlü incelemelidir. Bu çok yönlülükten sonra dilerse aynı küçük burjuva bakış açısıyla bizi suçlama özgürlüğünüzü kullanın ki sınıfsal bakış açılarına dair bir mücadele ve ideolojik derinliği sağlayacak bir savaşıma dostça girebilelim. Olgusal olanı değil, hayalinizde yarattıklarınızı referans alarak ne ideolojik bir gelişim sağlayabilirsiniz ne de gerçek bir ilerleme. Bu süreç ilkelerden taviz verildiği, devrimciliğin aşındığı, devrimciler arası hukukun berhava edildiği -sizin de katkılarınızla- bir çöp yığını biriktirerek işliyor. Gerçek dışı pratiklere sığınarak yaptığınız her eleştiri (!) en fazla teşhir amacı güder. Ki bu “hakkınızı” kullanmak istiyorsanız söyleyecek bir şey yoktur. Ancak tarih, sağ tasfiyeci grubun başta düşmana hizmet eden pratikleri olmak üzere tüm pratiklerini yargılarken yanındaki sanık sandalyesinde sizler de olmaktan kurtulamazsınız.

19 Mayıs'ın 100. Yılı Vesilesiyle Kemalizm ve Felsefi Arka Planı - II

B) TÜRK POZİTİVİZMİ VE KEMALİZM

Aydınlanmacı Kemalizm toplumsal yapıyı ulus-devlet anlayışına göre düzenlemeyi esas hedef olarak alıyordu. Osmanlı'yı devam ettirme düşüncesi gündem değildi. Dağılan Osmanlı'dan bir Türk devleti kurma düşüncesinin, dönemin kadrolarınca benimsenen felsefi temeli pozitivisttir. Pozitivizmin tarih, ulus, ulus-devlet anlayışı yaklaşımı Kemalist teorisyenlerin kendilerini ifade edebildikleri felsefi bir akımdır.

Pozitivizm, 19. yüzyılı etkileyen düşünce akımlarındandır. Bilim dünyasındaki gelişmelere paralel, bilimin toplumsal yapıyı düzenlemeye hizmet etmesini esas almaktadır. Bu anlamıyla bilim felsefesi olarak ortaya çıkmıştır. Genel tanım olarak pozitivist; insan için yararlı, olumlu ve yapıcı olan olguları -gerçekleşmiş olanı- sadece gözlemleyerek betimleyen öğretilerdir. Gerçek olanla ve gerçeği araştıran bilim dallarıyla -pozitif bilimler- ilgilenen bu eksen düşünce yapısını tamamıyla olgular üzerine kuran bir felsefedir. Deneyi esas alır ve deneyi aşan felsefe akımları -materyalizm ve metafiziği- felsefe dışı görür. Ne maddeyi ne de ruhu açıklamakla ilgilenir. Bu anlamıyla da özünde bilinmezdir. Toplumsal sorunların pozitif bilimler yardımıyla önceden belirlenebileceğini, kaotik bir durum oluşmadan toplumun yönlendirilebileceğini savunur. Doğa bilimlerindeki yasallığı toplum bilimlerine de olduğu gibi taşır. Dolayısıyla pozitivistin esas alanı tarih ve toplumdur.

Pozitivizm, olguları doğrulamayı, tarihsel gerçekleri üst üste sıralamayı esas alır. Tarihsel açıklamaları benimser. Tarihi siyasi tarihle özdeşleştirir. Temel hedefi toplumdur ve gerçek toplum da ulustur. Ulusal eğitimde tarihe önemli bir yer verirken, tarihin bir vatandaşlık bilgisi şeklinde öğretilmesini savunur. Zira tarih topluma ait olan düşüncelerin, ideallerin, kültür-

lerin aktarımıdır. Bu yaklaşımla pozitivist ulusçuluğun ilke ve kurallarıyla bütünleştirilmektedir. Pozitivizm olgucudur, olguları alt alta dizerek sonuçlara ulaşır. Olguların iç ve dış çelişkilerini, birbiri arasındaki ilişkileri, nedenleri sorgulayıp incelemeyi. Olduğu gibi alıp, olgular üzerinden gerçeğin bilgisine ulaşmaya çalışır.

Pozitivist felsefe 19. yüzyılın bilim-

sel gelişmelerinden, Fransız İhtilali sonrası politik kargaşa döneminden ve bu dönemdeki burjuva devrimlerinden etkilenerek Auguste Comte tarafından oluşturulan bir felsefedir. Comte'un düşüncesinin temeli düzene dayanmaktadır. Toplumsal sorunların bilimsel verilerle kargaşa yaşanmadan çözümüne odaklanıyordu. Comte ilerlemeci bir anlayışla toplumsal gelişmenin "üç hal yasası" dediği teoloji, metafizik ve pozitivist olduğunu belirtir. İnsanlığın er ya da geç pozitivist aşamaya ulaşacağını savunur. Toplum incelemesini iki başlık altında toplar. Toplumsal yaşamın düzen ve istikrardan oluşan alanına "sosyal statik", kurumsal gelişmeye dayalı olarak toplumsal değişim alanına da "sosyal dinamik" adını verir.

Pozitivist akımın Türkiye'deki öncülleri İTC (İttihat ve Terakki Cemiyeti) teorisyenleridir. Avrupa'da sürgün hayatı yaşayan İTC önderlerinden

Ahmet Rıza, Fransız pozitivistinden etkilenmiştir. Osmanlı'nın toplumsal yapısının değişiminde temel öğretiyi olarak benimsemiştir. A. Rıza Fransız pozitivistinin merkezîyetçi yönünü esas alırken, İngiliz pozitivistinden etkilenen Prens Sebahattin ademi-merkezîyetçiliği esas almıştır. Teorisyenlerdeki bu ayrım İTC'nin 1902'deki kongresine yansımış, silahlı kanadın İTC'ye hakim olmasıyla A. Rıza'nın

tadır. Bu düşüncenin Türk pozitivistlerindeki yansıması toplumun seçkin bir kesim tarafından düzenlenmesi şeklinde olmuştur. Bunu takiben pozitivist siyaset yukarıdan aşağıya, dayatmacı, faşizan, diktatörlük biçimiyle uygulanmıştır. Bu yaklaşımda öncelik devlete ve devletin güçlendirilmesine verilmiştir. Parlamenter sistem dahi demokrasinin tecellisi için değil devletin güçlendirilmesi için tercih edilmiştir. Bir diğer okumayla toplumsal yapının düzenlenmesinde önce devlet merkezleştirilmiş, sonra ulusal amaç doğrultusunda topluma yönelinmiştir. Nitekim Samsun'a "çıkış"tan sonra Amasya Tamimi, Sivas ve Erzurum Kongreleri, 1920 Meclisin açılması birer merkezileşme adımlarıdır. Ondan sonra toplumun Ankara Hükümeti etrafında toplanması milliyetçi propagandayla sağlanmaya çalışılmıştır. Komprador burjuvazi ve toprak ağalarının güçsüzlüğü kaynaklı önce siyasi iktidarı almanın zorunluluğu bu teorinin maddi zemindir.

Kemalist "devrimler" ve temel ilkeler içerik olarak incelendiğinde Osmanlı'dan devralınan toplumsal yapının ulus-devlet ekseninde topyekün bir düzenlemeye tabi tutulduğu görülecektir. Askeri-bürokrat seçkin kesimin 1919'dan başlayarak toplum mühendisliği politikalarını hızlandırmıştır. İlk dört yıl savaşın gölgesinde cereyan ederken asıl uygulamalar Cumhuriyet'in ilanı ile başlamıştır. Başka bir deyişle fikriyatı var olan bizzat sahada tatbik edilmiştir. Harf "devrimi"yle Latin alfabesine geçilerek toplumsal hafıza silinmiştir. Arapça ve Osmanlıca kaldırılmış Türkçe hâkim hale getirilmiştir. Bu yediden yetmiş toplumun ulusal amaçlı dil üzerinden yeniden şekillendirilmesidir. Şapka "devrimi"yle Osmanlı geleneğinin-kültürünün izlerini silip "Batılılaşma"nın ötesinde doğrudan toplumsal yaşama, sosyo-kültüre yapılan bir müdahaledir. Toplumun konuşmasından giyimine, okumasından

pozitivist baskın hale gelmiştir. Ve kongre E. Durkheim'ın pozitivist düşüncelerini benimseyen Gökaltıp, ulusal amaç için tüm pozitivist bilimleri ve bu bilimler yardımıyla ulusal ilerlemenin hızlı olacağını savunur. Turancılığın "geçmişin bir gerçeği, günün eğitici, geleceğin yaratıcısı" olduğunu vurguluyordu.

Kemalizmin pozitivist yaklaşımının temeli, Gökaltıp'te olduğu gibi, pozitivist toplumsal yaşamı düzenleme siyaseti olarak görmesidir. Daha özgün bir deyişle Kemalizmin toplumsal mühendisliğinin düşünsel temelidir. Pozitivist bilgiyi siyasetin temeli olarak kullanırken, bilime dayalı bir politika öğretisi oluşturmaktadır. Toplumun pozitif bilimin ilkeleriyle yönetilerek, pozitif toplumu öngörmektedir. Böylece toplumu akılcı ilkelere göre düzenleme, yönetme ve denetleme olanağı yaratılmış olmak-

yazmasına, aile yaşamından sosyal hayatına, her şeyinin ulus-devlete göre yeniden düzenlenmesidir. Ulus yaratma, ulusal bilinç oluşturma adına yapılan doğrudan toplum mühendisliğidir. Toplumsal mühendislikten kasıt, Kemalizmin hakim sınıfların çıkarları doğrultusunda ırkçı, şoven ve milliyetçi düşüncelerle toplumu hizaya sokma çabasıdır. Bu mühendisliği Atatürkçü "ilkeler" olarak altı okta da görmek mümkün. Halkçılık; halkın devlete karşı ödevinin ne olduğunu anlatan "ilke"dir. Laiklik; toplumun nasıl eğitilip biçim verileceğine yönelik bir "ilke"dir. Ulusçuluk; ulusal bilinç, aidiyet ve kimliğin önce çıkarıldığı bir "ilke"dir. Cumhuriyetçilik; riayet edilmesi gereken-istenen toplumsal düzenin açıklandığı "ilke"dir. Devletçilik; ulusun etrafında toplandığı ve bu düzenin koruyucu gücünün ne olduğunu belirten "ilke"dir. İnkılapçılık; sistemin her alandaki gelişmelere paralel sürekli yenilenmesi gerektiğini belirten "ilke"dir. Toplumun hizaya sokulması bunlarla sınırlı değildir. Comte'un tarihin başlangıcını Avrupa olarak görmesi gibi, Kemalizm de Türk Tarih Teziyle tarihin başlangıcını Türkler olarak görmekte, Güneş Dil Teorisi ile de dünyayı Türklerden ibaret saymaktadır. Tarih ve dil ulus amaçlı bir toplumsal hafıza oluşturmanın aracı haline getirilmiştir.

Kemalizm ırk, dil, kültür ve tarihe önem verir. Ulusal amaç için pozitif bilimlerden yararlanır. Tarihi ulusal kimlik yaratmada ve ulusu yurttaşlık bilgisiyle eğitmede araç olarak kullanır.

Ulus, devleti ve vatani var olmanın koşulu olarak görülür. Olguları ardı ardına sıralayarak tarihsel bir geçmiş yaratır. Toplumun yaratılan bu ulusal tarihe göre biçimlendirir.

Pozitivizm, siyasi iktidarlara topluma sürekli düzen verilmesine düşünsel temel sağlar. Böylece çatışmaların, kargaşaların önlenmesini öngörür. Dolayısıyla sınıf mücadelesini reddeder. Burjuvaziye, proletaryanın ve ezilen kesimlerin haklı ve meşru olan isyanını bastırmanın felsefi dayanağını sağlar. Toplumsal altüst oluşlardan ziyade bu devrimleri önlemenin olanaklarını açığa çıkarır ve "düzen" teorisini önerir. Avrupa'da aynı dönem sürgünde olan Rus ve Çin aydınlarının Marksizmden etkilenmelerine karşın Osmanlı aydınlarının burjuva ideolojisi olan pozitivizmden etkilenmelerinin temel nedeni de bu "düzen"

teorisidir.

C) ALMAN TARİHÇİLİĞİ VE KEMALİZM İLİŞKİSİ

Kemalizm ulus merkezli bir düşünüş yapısına sahiptir. Dağılan Osmanlı'dan ulus-devlet yaratma serüveninin son halkasıdır. Bu tarihsel koşullarının bir sonucudur, M. Kemal'in "üstün(!)" yetenekli oluşunun değil. Kemalizmin ulus-devlet anlayışından derinden etkilendiği ve referans aldığı felsefi akım Alman idealizmi olmuştur.

Alman idealizmi 19. yüzyılın başat felsefi akımıydı. Kant felsefesinin, Fichte, Schelling ve Hegel tarafından yorumlanmasına dayanıyordu. Aynı

idealizmiyle bu sınır aşıldı. Tarihe bakış ve ele alış baştan aşağıya değiştirildi. Tarih; dil, etnik köken, gelenekler, kültür, sosyal yaşam gibi temel olgular üzerinden ulusal kimlik yaratma, güçlendirme ve toplumu düzenleme aracına dönüştü. Aydınlanma felsefesindeki insana "kurtuluşu ve özgürlüğü" sağlayan akıl Alman idealizminde ulus-devlete dönüştü. Herder "tarihe şekil veren asıl şeyin onun genelliği değil bireyselliğidir" derken her ulusun özgün değerleriyle bireysel bütün olduğunu vurgulamaktadır. Bu vurgu Alman tarihçiliğinin de temelini oluşturur. Alman tarihçiliği insanın varoluşunu ulusallığa bağlar. İnsanı insan yapanın "vatandaş olma" oldu-

yaşamının, ekonomik ve siyasi olarak güçlenmenin gerçekleşmesi de mümkün değildi. Dolayısıyla Alman toplumu ulus-devlet merkezli düşünce etrafında yeniden örgütlenmeli ve düzenlenmeliydi. Bu düzenlenmeyi yapacak olan asıl unsur kuşkusuz ki devlettir. Devlet ulusun koruyucusu olarak merkezi bir otoriteye sahipti. Hegel bu düşünceyi bir adım daha ileriye taşıyarak devletin bu dünyadaki aklın tek temsilcisi olduğunu belirtir. Böylece Alman idealizmi aydınlanmanın akla yüklediği misyondan ayrılır. Aydınlanma felsefesinde aklın temsili insanken, Alman idealizminde devlet olur. Bu devleti yüceltmenin dışında ulus devlete tarihsel amaç payesi biçilmektedir. Bu tarihsel amacın gerçekleşmesiyle (ulus-devletin kurulmasıyla) tarihin sonunun geldiği de savunulmaktadır.

Kemalizmi ulus-devletleşme sürecinde en çok etkileyen akımın Alman tarihsel idealizmi (veya Alman tarihçiliği) olması şaşırtıcı değildir. Almanya gibi ulus-devletleşme sürecine geç başlayan Türkiye de, imparatorluktan ulus-devlete dönüşte toplumsal yapıyı ulus-devlet anlayışına göre düzenleme gerçeği ile karşı karşıyaydı. Osmanlı'dan devralınan ümmetçi kimliğin yıkılıp ulusal kimliğin yaratılması söz konusuydu. Bu anlamıyla kendisinden önce ulus-devletleşmiş olan Avrupa (özellikle imparatorluktan dönenen Almanya) ulus-devletleşmenin felsefi temelleri açısından da Kemalizm için örnek teşkil ediyordu. Alman tarihçiliğinin ulus ve devleti yüceltmesi, ulusu insanın varoluşuyla

özdeşleştirilmesi destanlar ve mitler yaratmaya sunduğu olanak, ulusun değer yargılarını ön plana çıkarması, devleti merkezi otorite olarak görmesi Kemalizmin ırkçı, şoven, milliyetçi özüne uygun felsefi temel oluşturuyordu. Öyle ki "tek millet, tek devlet, tek vatan, tek bayrak" kelimesi kelimesine Alman tarihçiliğinden kopyalanmış, tekçi zihniyetin temel sembol ve sloganı haline getirilmiştir.

Osmanlı'dan TC'ye Kemalizmin birincil hedefi ulus-devlettir. Ulus, Türklerin, var olmasının, bir arada yaşamasının, güçlenmesinin tek koşuludur. Devlet var olmayı güvence altına alan yegane güçtür. Birinci vazife "Türk istikbalini düşmanlardan korumak"-tır(!)

(Devam Edecek)

dönem Almanya'nın uluslaşma sürecine girmesi ve ulus-devletleşmenin tamamlandığı dönemdi. Kant'la başlayan Alman aydınlanmasının da parçası olduğu "Aydınlanma Çağı"nda tarih, didaktik, ilerlemeci ve insanı yüceltecek bilgi kültürel ve siyasi olaylara bağlı özgün mantığı olan bir alan olarak ele alınıyordu. Alman idealizminin üzerinde yükseldiği maddi koşullar (ekonomik, siyasi, kültürel ortam) aydınlanma tarihçiliğinin bir adım ötesini gerektiriyordu. Almanya'nın Prusya ile birleşerek ulus-devletleşmesi ve buna paralel Alman halkının şekillendirilmesi için tarih alanında da yeni bir bakış gerektiriyordu. Aydınlanma aklının insana biçtiği misyon yeni sürece uymuyordu. 18. yüzyıl ulusal tarihçiliği verilerin toplanması, düzenlenmesi ve gerçeğin açıklanmasıyla sınırlıydı. Alman

ğunu belirtir. Devlet halkı (özelde Alman halkını) korumakla yükümlü ve denetlenmez bir güç olarak görülür. Ulus ve devlet yüceltilerek ulus-devlet-iktidar özdeşliği yaratılmaktadır. Bu felsefi bakış temelinde Alman tarihçileri Alman ulusal özgünlüklerini ön plana çıkarıyor, destanlar ve mitler yaratılmak için kendi tarihlerini çok gerilere götürüyorlardı. Arkeoloji ve antropoloji alanında yapılan çalışmalarla "bilimsel" bir nitelik kazandırılıyordu.

İmparatorluktan ulus-devlete dönüşte Almanya için ihtiyaç olan ulus-devlet anlayışı Alman idealizminin esas konuları arasında hatta başında yer alıyordu. Ulus, Alman toplumunun tüm özelliklerini içinde barındıran ve tek merkezde toplayan bir kavramdı. Ulus olmadan birliğin, bir arada

GERİLLA SAVAŞI, MÜCADELEYİ KES MİLİTANLAŞ

Komünist Partisi, sınıf mücadelesinde devrime önderlik ve öncülük görevini yüklenmiş en üst örgütlenme biçimidir. Kuşkusuz önderlik ve öncülük misyonunu oynayabilmesi için; birincisi; özgün olarak konumlandığı coğrafyanın kendi iç çelişkilerini ve bunun çözüm yöntemini, yol ve araçlarını doğru tahlil edebilmeli; ikincisi; bu çerçevede kitleleri harekete geçirme kabiliyetini göstermelidir. Bu iki başlık, aynı zamanda Komünist Partisi'nin sınıf mücadelesi içerisinde oynaması gereken misyonun somut görevlerini belirleyen olguların da tanımıdır.

Sınıf mücadelesi, yürütüldüğü her coğrafyada kendine özgü, birden fazla çelişkilerle sürdürülmektedir. Ülkemiz coğrafyasında da sınıf mücadelesi, bu gerçekliğe uygun olarak farklı çelişkilerle sürmektedir. Bunlar feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişki, emperyalizmle geniş halk yığınları arasındaki çelişki, burjuvazi ve proletarya arasındaki çelişki ve hakim sınıfların kendi aralarındaki çelişkidir. Bunlar ülkemizdeki belli başlı çelişmelerdir ve bunların dışında daha tali olmak üzere başka çelişkiler de mevcuttur.

Mao yoldaş; *"Karmaşık bir şeyin gelişme sürecinde bir çok çelişki vardır; bunlardan birinin varlığı yada gelişmesi öteki çelişkilerin varlığını ve gelişmesini belirler ya da bunlar üzerinde etkili olur ki; işte bu baş çelişkidir"* der. Bu temelde yukarıda saydığımız çelişkiler arasında "feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişki", diğer çelişkilerin varlığını ve gelişimini etkileyen bir çelişki olarak baş çelişki olma özelliğine sahiptir. Feodal kalıntılar bir toplumsal devrimle süpürülüp atılmadığı sürece, diğer tüm çelişkiler üzerinde etkili ve belirleyen bir çelişme olarak toplum yaşamında, siyasal ilişkilerde bir pranga olarak varlığını koruyacak, kendisini sürekli yeniden üretecektir. Bununla bağlantılı olarak yeniden diyalektik materyalizme dönecek olursak, her çelişkinin kendine özgü çözüm yöntemi olduğunu da görürüz.

Kaypakkaya yoldaş, baş çelişki tespitini ortaya koyarken aynı zamanda bu çelişkinin çözümüne ilişkin yol ve yöntemleri de göstermiştir. Ülkemizdeki baş çelişki olan "feodalizmle halk yığınları arasındaki çelişki"nin çözümü; özü toprak devrimi olan Demokratik Halk Devrimi, yolu da Halk Savaşı'dır.

Halk Savaşı, demokratik devrimin gerçekleştirilebilmesi için Mao yoldaş tarafından yarı-sömürge, yarı-feodal ülkelere özgü formüle edilen savaş stratejisidir. Bu gibi ülkelerde faşizmin de süreklilik arz etmesi nedeniyle başından sonuna kadar silahlı mücadele biçimlerinin esas olduğu bir hattın formülasyonudur. Bu savaş stratejisine göre devrim; sosyo-ekonomik yapıya bağlı olarak dengesiz bir seyir izleyecek, karşı devrimin görece daha zayıf halkasını oluşturan ve toprak devrimi ile direkt ilişkili olan kırsal bölgelerde yaratılacak kızıl siyasi iktidarlarla parça parça şehirler kuşatılacak ve son darbeye burjuva-feodal iktidar alt edilecektir. Ancak bu bir süreç işidir. Halk Savaşı, uzun erimli bir savaş yoludur. Bu savaş stratejisinin belirli aşamaları vardır. Bu aşamalardan ilki, henüz güçler dengesinin devrim cephesinde zayıf olduğu "Stratejik Savunma" aşamasıdır. Bir anlamda güç biriktirme dönemi olan bu stratejik aşama, Halk Savaşı'nın "silahlı mücadele esastr" anlayışına bağlı olarak, kendi gerçekliği içerisinde bir mücadele biçimine bürünmüştür. Kendinden daha güçlü, daha donanımlı, daha kalabalık bir güce karşı donanımsız, zayıf ve güçsüz bir gücün savaşı olan gerilla savaşı, bu dönemde esas mücadele biçimi olarak öne çıkmaktadır.

GERİLLA SAVAŞI, SALT BİR SAVAŞTAN İBARET DEĞİLDİR!

Savaşın genel tanımına uygun olarak gerilla savaşı, bizim gibi ülkelerde çelişkilerin keskinliğinden kaynaklı devrimin politik görevlerini yerine getirebilmek/kitleleri örgütleyebilmek ve düşmanı imha edebilmek için geçerli olan bir savaş biçimidir. Tamamen nesnel gerçekliğin ürünü olan bu sa-

vaş biçimi, Proletarya Partisi'nin ana mücadele hattını tarif etmektedir.

Proletarya Partisi, Halk Savaşı'na salt bir savaş olgusu olarak bakmaz. Halk Savaşı (özel olarak gerilla savaşı) kendine özgü yasaları olsa da politik bir eylemdir. Özünü, muhtevasını Komünist Partisi'nin taşıdığı ideolojiden ve ona uygun olarak belirlenen politik yöneliminden alır. Yani Komünist Partisi'nin gerilla savaşına önderliği, onun gelişim seyri açısından belirleyicidir. Bu politik yönelim ışığında gerilla savaşının gelişim seyri, onun güçlenmesi, kurumsallaşması aynı zamanda ülke devriminin gelişimi anlamına gelmektedir.

Bu nedenle gerilla savaşı, Proletarya Partisi'nin sınıf mücadelesindeki konumlanmasında stratejik savunma aşamasında temel mücadele biçimi olarak esas alacağı, yoğunlaşacağı merkezi bir görev olarak yürütülmek zorundadır.

Kuşkusuz komünistler, hiçbir mücadele biçimini reddetmezler ancak bunlar arasında esas ve tali ayrımını yapmayı da bilir ve ona göre konumlanırlar. Esas mücadele biçim ve yöntemleri, faaliyetin ana halkasını oluşturur ve bütün diğer mücadele araç ve biçimleri faaliyetin bu görev sahasına göre şekillenir, onun gelişimine hizmet eder. Mao yoldaş bunu şöyle ifade etmektedir. "Herhangi bir anda birden fazla merkezi görev olmamalıdır. Her dönemde sadece bir merkezi görev ol-

malıdır ve bu tali öneme sahip diğer görevlerden daima önce gelmelidir."

Buradan yola çıkarak söylenmesi gereken en temel mesele, ülkemizde Komünist Partisi'nin temel görevi, devrimin andaki görevi olan gerilla savaşına göre şekillenmedir. Ülkemizde silahlı mücadelenin esas olmasına

bağlı olarak gerilla savaşı, Proletarya Partisi'ne aynı zamanda savaşçı bir parti misyonu yüklemektedir. Bu nedenle bütün politik görevlerinin hizmet edeceği ana halka, devrimin politik savaş görevini geliştirip güçlendirmeye endeksli olmak zorundadır.

Uzun Süreli Halk Savaşı içerisinde Proletarya Partisinin kendisini ve kitleleri örgütlemesi, harekete geçme ve kitleleri harekete geçirme, savaş-

SKİNLEŞTİRME SORUMLULUĞU VE MA İDDİASI!

tırma kabiliyetinin en önemli yolu, bu savaşa göre şekillenme ve konum almaktan geçmektedir.

SAVAŞA GÖRE ŞEKİLLENMEKTEN NE ANLAMALIYIZ?

En başta anlaşılması gereken nokta, bütün örgütün savaş konusunda ortak bir bakış açısı, hemfikirlik olması;

Gerilla savaşı, esas olarak kırsal alanda yürütülen bir mücadele biçimi olsa da merkezi görev olması anlamında Proletarya Partisi'nin faaliyet yürüttüğü bütün alanlarda buna uygun bir ilgi ve kafa yoruşu gerektirir. Bu kafa yoruşun temelinde politik yönelime uygun bir konumlanış yatmaktadır. Andaki en somut karşılığı ise Proletarya Partisi'nin 1. Kongre'sinde savaşa dair somutlaşan yönelimini kavramaktır.

“Yönelimimizin en önemli ayaklarından birisi bu (gerilla savaşı) olacaktır. Devrimci durumun yükselme eğilimi gösterdiği bu periyotta savaşçı bir parti, gerilla savaşında odaklanmış ve çelişkilere silahın eleştirel gücüyle müdahale eden bir çizgi hayati derecede önemlidir. Her şeyin zora dayanarak çözüm beklediği, bunun etkili ve belirleyici olduğu bir toplumsal yapımız söz konusudur. Savaş devrim için olur, onun ihtiyaçları için gereklidir ve onun gerçekleşmesinin yegane yoludur. Bu kavrayış ve yaklaşım her çelişki karşısında doğru bir

konumlanışı getirir. Partinin devrim ve komünizm için koşullanmış zorunluluğu, savaşın en etkili, en yıkıcı ve en güçlü şekilde inşa edici bir karaktere bürünmesini getirecektir.” (1. Kongre Kararlarından)

Somut olarak bu yönelim kavrandığı ve bilince çıkarıldığı oranda pratik konumlanmada ileriye doğru adımlar atılacak ve savaşın gelişimine katkı sunacak pratiklerin içerisine girilebilecektir. 47 yıllık mücadele tarihinde

savaşı sürdürme ısrarından taviz vermeyen Proletarya Partisi, bu konuda belirli adımlar atmış olsa da esasta başarılı bir savaş çizgisi izleyememiştir. Bunda belirleyici noktaların başında genel olarak ortaya koyduğu yönelimlerine uygun bir parti şekillenmesi yaratamamış olması gelmektedir. Savaş, en nihayetinde kendine özgü bir mücadele biçimi olsa da Proletarya Partisinin diğer tüm alanlarında yürütülen faaliyetle direkt bağlantılıdır. Ülkemiz koşullarında savaşa göre şekillenme meselesi Komünist Partisi'nin ayakta durması, kendini var edebilmesi için zorunludur. Başkan Mao bu durumu net ve kararlı biçimde vurgular: *“Silahlı mücadele olmadan, proletarya ve Komünist Partisi, Çin’de, asla ayakta duramazdı; ve hiçbir devrimci ödev yerine getiremezdi.”* Bu gerçeklik ülkemiz içinde geçerlidir. Bu halkayı yakalamak önderlik için, devrimin ihtiyacı için en önemli noktadır.

Ancak ele alışıta yaşanan sorunlu yanların başında gelen, savaşı daha çok yürütüldüğü alandaki parti ve ordu örgütüne havale eden gerçekliğimiz, savaşın bütüne mal olmasında atılması gereken adımları zayıflatmış ve savaşla birleşmiş bir parti bütünü çıkaramamıştır. Yukarıda bahsini ettiğimiz şekillenişin, kavrayışın zayıflığı gerilla savaşına bakış açısını köreltmış, militanlık ve savaşa göre şekillenme salt gerilla alanına savaşçı/kadro aktarımı, cephane ve lojistik temini ve toplamda da silahların çalışmasına indirgenmiş, gerilla bilimsel bir bakış açısından ziyade romantik bir yaklaşımla ele alınmıştır. Oysa gerilla savaşı, misyonu ve oynadığı rol açısından iddia, iktidar ve kurtuluşun en önemli aracı durumundadır.

Militanlık, salt savaşa direkt katılımın ötesinde merkezi görev olan gerilla savaşına uygun olarak, hangi alanda faaliyet yürütülüyorsa var olan politik yönelime uygun bir konumlanışın yaşam bulmasıdır. Buradaki temel mesele; legal, illegal, silahlı, silahsız hangi mücadele alanında olursa olsun politik yönelimin ne kadar içselleştirildiği ve kavrandığıdır. Bu noktadan

sonra faaliyet yürütülen alanın örgütlenme faaliyeti başta olmak üzere tüm olanaklarını merkezi görev olan gerilla savaşına göre harekete geçirmenin adımları atılmalıdır.

“Partimiz savaşa göre şekillenme politikasını tüm faaliyetlerinde esasa oturtacaktır. Tüm çalışmalar ve yönetim savaşı besleyecek ve onu güçlendirecek şekilde ele alınacaktır. Kuşkusuz Halk Savaşı'nın geliştirilmesi demek, bulunduğumuz her alanda en yaratıcı ve zengin devrimci çizginin ve politikanın uygulanması, geniş kitlelerin bu temelde de örgütlenmesi ve seferber edilmesi demektir. Bu aynı zamanda zora dayalı mücadelenin araçlarının da etkin şekilde kullanılması ve çelişkiler karşısında yaratıcı bir şekilde uygulanması demektir.” (1. Kongre Kararlarından)

Anda somut olarak Proletarya Partisi'nin ortaya koyduğu bu anlayışın yaşam bulmasının en belirleyici faktörü, ülke devrimimizin önümüze koyduğu savaşın örgütlenmesi görevinin aynı zamanda devrimi örgütleme görevi olduğunu bilince çıkarmaktır. Çelişkilerin keskinliğine paralel olarak mücadeleyi keskinleştiren konumlanış almak sınıf mücadelesinin doğru ve bilimsel kavranışında önemli bir tutumdur. Gerilla savaşı mücadeleyi keskinleştirmenin en önemli aracı durumundadır. Bir kere bu bilinç yakalandığında üye, kadro ve militanlarıyla Proletarya Partisi tüm faaliyet alanlarındaki görevlerini savaşa ilişkilendirecek ve ona göre konumlandıracaktır. Ancak bundan sonra kır-şehir, legal illegal mücadele alanlarındaki faaliyetin savaşı nasıl besleyeceği, onun gelişimine nasıl hizmet edeceği, somut olarak ortaya konulabilecek ve hareket noktası belirlenebilecektir. Bu bilinç, aynı zamanda gerilla mücadelesine olan ilgiyi artıracak, yoğunlaşmayı tek bir noktaya odaklayacaktır. Ve son olarak bu bilinç, gerilla savaşını sadece alanın görevi değil bütün partinin görevi olarak algılama ve ona uygun bir konumlanma içerisine girilmesine neden olacaktır.

savaşın gerekliliği, nasıl ele alınacağı ve yürütüleceği, diğer alanlarla bağı, kendi özgünlüğü noktasında bir kavrayış bütünlüğüne sahip olması zorunluluğudur.

Tek tek bireylerin ve alanların toplamı olan Proletarya Partisi, bu ortak düşünsel şekillenışı yakalayamadığı oranda, pratik olarak da savaşın gerekliliğini ve ona uygun pratik konumlanmayı olması gerektiği gibi yerine getiremez.

Eğitimin Piyasalaştırılmasında Yeni Perde: Özel Sınıflar

Halk gençliğinin ve özelde de öğrenci gençliğin en temel haklarından olan parasız eğitim hakkı, hakim sınıfların çıkarları için özelleştirilmeye devam ediyor. Bir türlü "dikiş tutturulamayan" eğitim sistemi her yeni gelen bakanın "eğitim sistemini düzene sokacağız" demogojisi eşliğinde hakim sınıfların çıkarlarına uygun politikalarla sürekli bir biçimde dizayn ediliyor. Bu düzenlemelerden sonuncusu da eğitimin piyasalaştırılmasında yeni bir halka olarak eklenen "özel sınıflar" oldu. Belli okullarda uygulamaya sokulan "özel sınıflar"a MEB soruşturma açtığını söylese de bu durum eğitimin adım adım piyasalaştırıldığı gerçeğini değiştirmiyor. Zaten mevcut komprador-feodal eğitim sisteminin amacı; emperyalizme göbekten bağımlı olan ve son yıllarda krizde olan ekonomilerinin ihtiyacını karşı-

layacak ucuz iş gücünün, faşist diktatörlüklerinin devamını sağlayacak bürokratik-idari kadroların ve düzenin savunucularının yetiştirilmesidir.

Sınav sisteminin sürekli değiştirilmesi, eğitimin bilimsellikten uzak bir biçimde niteliksizleşmesi, ırkçı-faşist gerici eğitim müfredatı ve git gide artan özel lise ve üniversitelerin yanında bu son uygulama deyim yerindeyse işin "tuzu biberi" olmuştur. Artık hakim sınıf temsilcileri paralı eğitimin açık açık bir devlet politikası olduğunu açıkladıkları "özel sınıflar"-la göstermiş oldular.

İlkokulda başlayan eğitim sistemin rekabetçiliğinin işlerliği, lise ve üniversite geçişlerine kadar devam etmektedir. İlkokuldaki "daha iyi" olma yarışı, "daha iyi lise-üniversite"ye evirilmekte. Eğitim bir hak olmaktan çıkmakta, parası olanın eğitim aldığı

bir hizmet şekline dönüştürülerek, piyasalaştırılmaktadır. Eğitim sisteminin bu yapısı sadece öğrencileri değil, emekçi aileleri de ekonomik ve psikolojik yönden yıpratmaktadır. Çocuklarının daha iyi bir eğitim almasını isteyen aileler kredi çekerek ya da borçlanarak bu özel sınıflara, okullara göndermek istiyorlar. Sınava hazırlanan öğrenciler niteliksiz eğitimden kaynaklı, özel etütler, özel dersler

okullara doğru ivme aldığı belirtiliyor. Bu artan özel okullar karşısında ise eğitimin içeriğinin özel okullarda "çok yönlü" ve görece "nitelikli" olduğu belirtilirken, devlet okullarında özensiz ve niteliksiz eğitimin söz konusu olması dikkat çekiyor. Öğrenci gençliğin gözünde, özellikle üniversitelerde akademik bilginin gittikçe değersizleştiği görülmektedir. Bu durum özel üniversitelerde eğitimin ne

GELECEKSİZLİK DERİNLEŞİYOR HALK GENÇLİĞİ ÖFKE BİRİKTİRİYOR!

Günümüzde halk gençliğinde yoğunlaşan kaygı ise; geleceksizlik. İlköğrenimden başlayan geleceksizlik kaygısı "ne olacağım?" sorusuyla kendini öne çıkartırken zaman içerisinde "nasıl olmalıyım?" sorusuyla devam etmekte. Bu süreçte egemenlerin resmi ideolojisi ve tarih anlayışı ile kuşatılan genç nüfus, düzenin bir parçası olmak için sürekli bir yarış halinde elimine oluyorlar. Eğitim sisteminin bu karakteri karşısında, öğrenimini yarıda bırakan, üniversiteye giremeyen milyonlarca çocuk ve genç var. Gençlik en temel haklarından olan; bilimsel eğitim, güvenli iş ve gelecekte mahrum bırakılmaktadır. Gençliğin geleceğe dair istekleri törpülenmeye ve köreltilmeye çalışılmakta.

SONUÇ YERİNE;

Egemenler yaşamın her alanında denetim altında tuttukları eğitim ve kitle iletişim ağlarını, çıkarlarına hizmet eden kültür ve gele-

nekler doğrultusunda kullanırlar. Diğer taraftan da sistem tarafından ezilen, sömürülen geniş halk yığınlarını örgütsüzlüğe mahkum etmek için büyük çaba harcar. Son yıllarda faşizmin devrimci-demokratlara ve bir bütün toplumsal muhalefete saldırıları buna örnektir. Çünkü onlar iyi bilmektedirler ki; örgütsüz, tek tek kişilerin bilinçlerini bulandırmak, tepkilerini bastırmak ve ehliileştirmek hem çok kolaydır hem de mevcut sistemin devamlılığı için önemlidir. Mevcut sistemden hoşnutsuz olanların; geleceksizlerin, açlık ordusunun, her gün tacize, tecavüze uğrayan kadınların, milli baskı ile ezilen Kürt ulusunun birleşmesi; "uyuyan devin uyanması", zenginliklerinin ve egemenliklerinin sonu demektir. İşte bizlere düşen "uyuyan devin uyardırmak" ve tepkilerini sisteme yönelterek örgütlemektir. Geleceği kazanmanın yolu buradan geçmektedir.

almakta ve sınava öyle girmektedir. Eşit koşullara sahip olunmadan sınava giren öğrenciler ya kötü tercih yapıyorlar ya da özel lise-üniversitelere gitmek zorunda kalıyorlar. Öğrenci gençlik, eğitimin niteliğine dair zaten ciddi çelişkiler barındırırken, gelecek kaygısı ile eğitim sürdürmemekte ya da derinleşen ekonomik kriz nedeniyle okullarını dondurup erkenden sistemin çarkında dışlı olmaya başlamaktadır.

VERİLERLE ÖZEL OKULLARIN DURUMU

Eğitim sistemin giderek daha da özelleşmesi yani piyasalaştırılması ile birlikte Türkiye genelinde 4 yıl önce 6 bin 710 olan özel okul sayısının, 2019 itibarıyla 11 bin 694'e çıktığını ve bu okullara giden öğrenci sayısının ise 1 milyon 400 bini geçtiği ifade ediliyor. Devlet okullarındaki kontenjanların azaldığı asıl yoğunluğun ise özel

denli yeterli düzeyde olduğu sorusunu karşımıza çıkarıyor. Bu durum özel üniversitelerin yaygınlaşmasına neden olurken karşımıza şu gerçeği çıkarıyor; egemenler için önemli olan eğitimin niteliği değil kâr hedefidir.

Özel okullar, sınıflara ayrılarak daha düşük bütçeden daha yüksek bütçelere uzanan bir "fiyat" skalasına sahip. Daha düşük bütçeli okullarda, bütçeye göre eğitim verilmekte ama yüksek bütçeli okullarda eğitim çok yönlü verilerek öğrenciler ile birebir ilgilenildiği ifade edilmekte.

Aynı sınava giren öğrenciler, aynı düzeyde eğitim almamalarına rağmen kendilerini bir yarışın içerisinde buluyorlar. Bu durum zaten eşit koşulların olmadığı rekabetçi sınav sisteminde öğrencileri adeta birer yarış atına dönüştürmektedir.

Hong Kong'da Çin Sosyal Emperyalizminin Sunduğu Zemin ve ABD'nin Titrek Eli

Sınıfsal, sosyal ve siyasal çelişkiler dünyanın her bir köşesinde çeşitli biçimlerde, çeşitli nedenlerle ve farklı hedef ve amaçlarla eyleme dönüp hareket oluşturmaktadır. Özellikle son yıllarda bu temelde sokakların, meydanların ciddi düzeyde kitleler tarafından kullanıldığını görmekteyiz. Güçlü protestolar, değişim talepleri ve yer yer patlama düzeyine gelen kalkışmalara evrilen bir sokak hareketi süreci yaşanmaktadır. Bunun son halkası Hong Kong olmuştur.

Hong Kong'da bir süredir devam eden gösteriler söz konusudur. Bu gösteriler, Tayvan; Makao Özel İdari Bölgesi ve Çin'de suç işleyen suçluların bu ülkelere iadesine karşı başladı. Hükümetin yasa tasarısını geri çekmesine rağmen, gösteriler (hafta sonları oldukça kitlesel) hala devam etmektedir. Hong Kong'daki bu hareketlilik suçluların iadesi yasa teklifiyle ilgili olmanın ötesine geçti ve Hong Konglu genç kuşağın Çin'in bir parçası olmaktan duyduğu rahatsızlığın bir ifadesi haline dönüştüğü yönünde yorumlar da yapılmaktadır. Bir süre sonra orta yaş kuşağı da bu eylemlere dâhil oldu ama bu eylemliliğin geniş bir siyasi gündemi ve temel somut bir hedefi bulunmamaktadır.

Her gerici devlet gibi Çin sosyal emperyalizmi de demokratik muhtevalı bu eylemlere askeri müdahalelerde bulunmak, tank ve toplarla halkı tehdit etme yolunu seçmiştir. Oluşan tepkiyi ilk elden tüm gerici devletler gibi "terör" parantezine sokarak, şiddete dayalı müdahalelerine meşruiyet katmaya çalışmıştır. Tüm gerici egemen sınıfların, emperyalist odakların ve onların uşaklarının kendilerine yönelen herhangi bir harekette dili, söylemi, argümanı derhal ortaklaşmaktadır. Gericiliğin bu noktada çelişkileri ne olursa olsun bütünleştirmesini söylemek yanlış olmayacaktır.

Peki Hong Kong'da yaşanan bu gelişmeler ve sokak hareketinin niteliği, iç çelişkisi ve karakteri nedir? Bu hareketin bir orta sınıf aydın hareketi ile tetiklenip, memnuniyetsiz toplumsal kesimleri bir araya getiren yapısı olduğunu söylemek yanlış olmayacaktır. Ortaya çıkan hareketin ve kitlesel protestonun "dış kaynaklı" bir yönlendirme ile oluştuğunu söylemek hiç kuşkusuz tipik bir burjuva idea-

lizmidir. Bu karakterdeki hareketlerin dışardan müdahale, destek ve biçimlendirmeye bu düzeyde kitleselleşmesi çok olanaklı değildir. Toplumsal, ekonomik ve siyasal çelişkilerin oluşturduğu zeminde doğan "iç çelişkiler" dayalı yanı esas ve belirleyicidir. Bu türden gelişmeler ve hareketlerin sınıf mücadelesinin işleyen yasalarının doğal ve tipik bir sonucu olarak görülmelidir. Ve hiç kuşkusuz sınıf mücadelesi penceresinden soruna bakılmalıdır. Aksi takdirde emperyalist-kapitalist burjuvazinin ve dün-

yadaki tüm gerici egemen sınıfların "komplocu" idealist ve kendi sistemini sorunsuz gören yaklaşımıyla şekillendirdiği idealist bakışın etkisi altına girilmiş olur. Zira ülkesinde herhangi bir hareketin oluşumu karşısında tüm gerici egemen sınıflar ilk elden "dış güçleri" aramakta ve hareketi bu şekilde şovenist ve milliyetçi bir baskılanmayla boğmaya çalışmaktadır. Geniş kitlelerin "ulusal gururunu" kullanarak idealist dünya görüşüyle donatmaya çalışmaktadır. Hong Kong'daki hareket de esasta iç dinamiklere dayanan, gerici Çin Sosyal emperyalistlerinin azami kâr, azgın sömürü ve ağır baskı politikalarına karşı memnuniyetsiz kesimleri birleştiren yanı ile değerlendirilmelidir.

EMPERYALİSTLERİN ÖZERK BÖLGESİ OLARAK HONG KONG

Hong Kong'un özerklik statüsü, İngilizlerin kurduğu sistemin devam etmesi ve bu haliyle iplerin Çin egemenliğinde olması anlamına gelmektedir. Yani burada İngilizlerin ve Batı Emperyalist bloğun özellikle ekono-

mik anlamda kurduğu sistem esasta işlemekte, Batı emperyalist blokuyla siyasi-kültürel-ekonomik temelde güçlü ve sıkı bağları korunmaktadır. Yani Hong Kong emperyalist dünya sisteminin güçlü bir parçası durumundadır. Buradan gelecekte hareketlerin bu gerçeklikten kopuk olmayacağı, yaşanacak gelişmelerde bu güçlerin etki düzeyinin olmayacağını beklemek de başka bir idealizme ve tek yanlılığa tekabül eder. İngiliz ve ABD emperyalistlerinin ekonomik, politik, kültürel düzeyde Hong Kong'da yüz-

EMPERYALİST REKABETTE, RAKİPLERİN İÇ İŞLERİNE BURUN SOKMA GİRİŞİMLERİ

Son yılların büyüyen ekonomisi ve neredeyse bütün dünya pazarlarını alt üst eden girişimleri, yatırımları ve büyüme hızıyla, başta ABD olmak üzere birçok emperyalist, kapitalist ülkeyi tedirgin eden ve bir takım önlemler almalarına neden olan Çin'i, onun zayıf karnı olan bölgelerden vurmak emperyalistler açısından önemli bir atak olacaktır. Her kargaşa döneminde dile getirilen Çin'in Tibet'teki iç politikası ve Batı Sincan ilindeki Müslüman Uygurlara muamelesi gibi şimdi de kendi içinde özerk bir yapıya sahip olan Hong Kong üzerinden Çin vurulmaya çalışılmaktadır, imkan bulunduğu noktada bu fırsat kaçırılmayacaktır. Hong Kong'da yaşanan gelişmeden ABD ve İngilizlerin faydalanmaması, bu durumu kaşıyacak girişimlerde bulunmaması beklenebilir. Ki açıktan kendisini ortaya koymasa da yapılan açıklamalarla, eylemcilerin eylem biçimi ve pratikleriyle, daha önce oynanmış senaryoları bizlere anımsatmakta ve her nedense neredeyse her seferinde bu işlerde parmak izini gördüğümüz ABD'ye gözlerimizi çevirmemize neden olmaktadır.

Herce yıla varan bir etkisi, egemenliği ve gücü söz konusudur. Bu bağlamda bir yanıyla dış güç değil iç güç olarak görülecek düzeyde bir etkisi vardır. Çin'in politik egemenliğini zayıflatacak her türlü girişim içinde olmayı da kuşkusuz ihmal etmeyeceklerdir.

Bu hareketin başında ve sonunda da bu güçlerin varlığını, manipülasyonunu ve faydalanmaya dair azami bir çaba içinde olacağını ön görmek subjektif bir yaklaşım değil gerçekçi bir yaklaşım olacaktır. ABD ve İngiliz emperyalistleri için son 150 yıllık süreçte dünyada başat emperyalist güç olmada halef selef ilişkisinden kaynaklı dünyanın herhangi bir köşesinde yaşanacak gelişmelerde onu çomaklamak, ona müdahale etmek, yön vermek, biçimlendirmek ve duruma göre fayda sağlamak olağan bir emperyalist politika tarzı olduğu kadar, olanak ve imkanları da vardır. Hong Kong içinde bunun fazlasıyla olduğu açıktır.

Hong Kong'da hareketin çok büyük politik sonuçlar çıkarması, halkın lehine gelişmeler kaydetmesi olası görünmemektedir. Zira hareketin kendiliğindenci karakteri buna bir nedenken, tutarlı demokratik bir program ve önderlik çizgisinden yoksunluğu başka bir faktör ve üçüncüsü ise ABD-İngiliz emperyalistlerinin parmak izlerinin tespit edilen yanı ve Çin ile rekabetlerinin alenileşmiş koşullarında bunun yaratacağı meşruiyet krizinin çıkmasıdır. Ancak Trump'un kazandığı ABD Başkanlık seçimlerinde, açıktan Rusya'nın seçimleri manipüle ettiği yaygarasından sonra Çin gibi ekonomik-askeri ve politik anlamda dev bir emperyalist ülkenin iç sorununa ABD ve İngiliz emperyalistleri arası çelişkilerin ne düzeye ve boyuta geldiğini göstermesi açısından önemlidir. Ekonomik ve politik alanda yıkıcı bir karakterde ilerleyen emperyalist rekabet ve onun yarattığı çelişkiler her alanda yansımaları göstererek ilerlemeye devam edecek. Gelişmeler ve olan şeyler bunun işaretlerini daha güçlü şekilde göstermektedir.

“Birleşik Devrim” Heyecanı ve Sınıf Uzlaşmacılığı

12 Ağustos 2019 tarihinde ETTA’da Deniz Yılmaz imzalı “Devrimciler Konuşuyor, Birleşik Devrim İlerliyor” başlıklı bir yazı yayımlandı. Yazı gençlik örgütlerinin gerçekleştirdiği Suruç anmasında polis barikatlarında dile getirilen “artık devrimciler konuşacak” sözünden hareketle “birleşik mücadele”yi gençlik cephesinden işlemiş.

D. Yılmaz, “Birleşik devrim” ve “birleşik mücadele”nin nesnel zemini, zorunluluğu ve bunun tarihsel arka planına dair kendisini ikna etmekte pek güçlük çekmediği belli olan ama ajite olmuş bir ruh halinin tüm tek yanlılığının yansıdığı bir değerlendirme ve ele alışı sergilemiş. Yer yer abartılı bir coşkuyla yer yer “ayağı ayakkabıya uydurmaya çalışan” tarih okumasıyla devrimciliğin idealizmle nasıl estetikten yoksun bir dans gösterisi yapabileceğini göstermiş. Ama daha da önemlisi, devrimci iddiaya sahip hareketlerin, kadro ve militanlarının nasıl bir iddiasızlığa, sınıfsal yaklaşımdan kopuşa, kimlik kaybı ve önderleşme sorununa, birleşme ve ayrışma ilişkisinin kavranışında “liberal dünya görüşüne” mahkûm olduklarını göstermiştir.

Yazar “birleşik devrim” ve “birleşik mücadele”nin kulağa hoş gelen “tılsımlı” gücüne yaslanarak idealist bir yöntemle meseleyi temellendirmiştir. Yazara göre, halkın faşizmden, “saray sultanından” kurtuluşunu sağlayacak şey “birleşik devrim” ve “birleşik mücadele” hattıdır. Birleşmek neden, kurtuluş ise sonuçtur. D. Yılmaz’ın bakış açısından tarih bunun bir ispatı, var olan nesnel durum ise bu ihtiyacı haykıran olgunun kendisidir. Mantiği buradan kurarak “zorlama” bir tarih okumasına girişen yazarın, Hitler ve Mussolini faşizmine karşı Komüntern’in “Faşizme Karşı Birleşik Cephe” politikasından, Çin-Vietnam-Bulgaristan-Arnavutluk devrim süreçlerinden, Yunanistan’daki direnme savaşından, Mustafa Suphi TKP’sinin inşaa sürecinden, 1960’lardaki TİP ve Dev-Genç oluşumlarından, 1974-80 arasında yükselen mücadele ve öğrenci örgütlülüklerinden, 1996 SAG ve Ölüm orucu direnişinden vb. çıkardığı bir sonuç vardır: “Birleşik

devrim” ve “birleşik mücadele.” Ama hemen belirtelim bu tarih okuması yazarın inanmak istediği şeye olan inancının sadece bir sonucu. Olabildiğince sübjektif, olabildiğince kurgu ve hayal gücü geniş bir yaklaşım... Tarih okumasındaki hatalı yaklaşım devrimin güncel ihtiyaçlarını, esaslı sorunlarını okuma ve tespit etmede de doğal olarak sürdürülmüştür.

SINIFAL AYRIMLAR SİLİKLEŞİRKEN OPORTÜNİZM NETLEŞİYOR

Kuşkusuz ezen sınıfların siyasal rejimlerinin baskı ve sömürü politikasının aldığı biçimlere göre ezilen sınıfların ortak çıkarlarının bulunduğu cephe politikası dünya komünist ve devrimci hareketlerinin tarihsel birikimi içerisinde. Bu durum ise öznel niyetlerle değil tarihsel-politik gelişmelerin nesnelliğinin yarattığı bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Örneğin yarı sömürge yarı feodal ülkelerde proletaryanın önderliğinde Halkın Devrimci Birleşik Cephesi sorunu demokra-

tik halk devrimi için bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmış, devrimin üç silahından (diğerleri KP ve halk ordusu) biri olmuştur. Cephe politikası var olan baskı, sömürü ve ezme politikalarına karşı politik bir güç olmayı, var olanı değiştirmeyi ve onu yok etmeyi amaçlamaktadır. Faşizm cenderesi altındaki sınıf katmanlarının siyasal özneleri, hareketleri ve partileri vardır. Yani daha açık ifade edersek her sınıfın bu noktada kendine ait bir çıkarı, politikası ve yaklaşımı vardır. Bunun

peryalizm, komprador kapitalizm, feodalizm ve faşizmin cenderesi altında ezilen sınıfların tümünün siyasal özneleri, hareketleri ve partileri vardır. Ve her birinin kendine ait bir ideolojisi, politikası, örgütsel yapılanması ve dünya görüşü söz konusudur. Bu gerçekliğe hâkim olmak, tüm ayrımları ve farklılıkları açığa çıkarmak ve kesin hatlarıyla ortaya koymak ise yine her sınıfın çıkarları ve hesapları doğrultusunda gerçekleşecektir. Ve yine bu ayrım noktaları, sınıfsal gerçeklikleri ortaya koyuş biçimi o hareketin sınıfsal niteliğine dair de en önemli verilerden biri olacaktır.

İşte bugün “birleşik devrim”, “birleşik mücadele ve hareket” politikası adı altında “muğlaklaştırılan”, “silikleştirilen”, “yok sayılmaya çalışılan” nesnel bir durum olan sınıfsallık meselesidir. Kutsanarak servis edilen “birleşik devrim ve mücadele”sinin, sınıfsal niteliği, kimin önderlik ettiği, hangi koşul ve şartlarda gerçekleştiği, hangi yönelim ve politikayla bunun hayat bulduğu tartışması bu bağlamda gündem dışında tutulmaktadır. “Birleşik devrim ve mücadele” olsun, halk güçleri bir şekilde bir araya gelsin de kimin önderliğinde, hangi amaç ve hedefle olursa olsun... Aslolan siyasal güçlerin birleşmesi, mücadeleye yürütmesi, halka bu şekilde umut olabilesidir... Temel mantık, istek, özlem ve tutumun özeti esasta budur. Kuşkusuz devrim ve devrimci süreç devrimden yana çıkarı olan tüm sınıfların, katmanların bir araya getirilmesiyle mümkün olacaktır. Bu anlamda söylenen “birleşiklik” önkli kavramların hepsinin bir karşılığı, politik motivasyonu vardır. Politikanın değiştirici bir etki yaratması ise halk güçlerinin mücadelesinin birleştirilmesi ve örgütlü bir güç haline dönüştürülmesiyle mümkündür. Diğer yandan bu yaklaşımı ifade etmek bazen hiçbir şey söylememek anlamına gelir. Zira aslolan politikadır; bunun politikasının nasıl örüldüğü, nasıl hayata geçirildiği ile ilgilidir. D. Yılmaz da dahil oportünist ve küçük burjuva akımların bugünün sorunlarını, açmazlarını, çelişkilerini, örgütlenme ve önderlik sorunlarını tartışmaksızın, buna odaklanmaksızın “birlik, birleşme” fenomenleri suya yazılmış sloga-

nın ötesine geçmemektedir. Devrimci romantizmin her türlü heyecanının görüldüğü ancak devrime önderlik etme iddiasının bu şekilde silikleştirildiği bir fenomendir “birleşik devrim ve mücadele” politikası.

Kitlelerin 'birleşin' demekle birleşmediği açıktır. Birlik propagandası yaparak, birleşik devrim hedefleri konarak kitlelerin yaşadığı çelişkilerin ve sorunların üstesinden gelinemediği de açıktır. Peki bugün için tartışılması gereken yan nedir? Bu noktada sürecin temel politik karakterini doğru ortaya koymaksızın ortaya atılan “birleşme” tartışmaları ve yönelimi karşılık bulmayacaktır. Politik öznelerin iyi niyetleriyle ördüğü duvarlarla sınırlanacak ancak o duvarlar kitlelerin gerçekleri görmesinin önünde de engel durumunda olacaktır.

Peki sürecin özelliği nedir? İçinden geçtiğimiz sürecin ana özelliği; sınıfsal ayrımların önemsizleştirildiği, pragmatist politik hesapların her şey olduğu, ilkelerin önemsizleştirildiği, sınıfsal ve ulusal çelişkilerde düzeniçi çözümlerin kutsandığı, “barış içinde bir arada yaşama”nın esas hale getirildiği, bütün içi boşluğuna rağmen parlamentarizme sığıldığı, uzlaşmaya dayalı bir tasfiyecilik sürecidir. Bu tasfiyeciliğin en çok öne çıkan yanı ise asgari düzeyde farklı sınıfların ve katmanların ortak paydaşlığının temel birleştirici yan olarak algılanmasıdır. Farklılıkların bu anlamda önemsizleştirildiği, yok sayıldığı, sınıfların kendi çıkarlarının olabileceğine dair gerçekliğin yok sayıldığı bir zeminde bulunuyoruz. Bu bağlamda bugün için en önemli ve en güven verici politika halk güçleri içindeki politik öznelerin ayrım noktalarını apaçık ortaya koymaya yönelik mücadelesi olmalıdır. Sınıfsal ayrımları, ona bağlı ideolojik ve politik ayrımları ortaya koymadan gerçekleşecek bir ittifak politikası, birleşme siyaseti hiç kuşkusuz devrimci sınıflar için hâkim olamama, rotasını kaybetme ve egemen sınıfların bir oyuncu haline gelme sonucunu yaratacaktır. Zira bu türden belirsizliklerin, kafa karışıklıklarının güçlü olduğu nokta egemen sınıf temsilcilerinin ideolojik sızma ve yönetme kabiliyeti bakımından büyük olanaklar anlamına gelmektedir. Burjuva çizgi kendi egemenliğini hâkim kılmak için sınıflara dayalı farkı silikleştirmeyi temel amaç haline getirir. Değişim isteyen küçük burjuvazinin ve ezilen ulus burjuvazisinin temsilcileri

de egemen sınıfların bu burjuva ideolojik tutumdan beslenen, ona dayanan bir sınıfsal eğilimleri ve yapıları vardır. Bu ideolojik ahbablık ve paydaşlık ideolojik ve politik alanda yansımaları sağcı, uzlaşmacı, reformist bir çizgiyle ikame eder. Bu tablo ise hayatın ve mücadelenin gerçekliğine uzaklaşmak anlamına gelir. Verili durum proletaryanın bir çeşit kuşatılma biçimidir. Ancak sadece proletarya için geçerli değildir. Bu yaklaşım yani farklılıkların ve ayrışım noktalarının belirginleştirilmesine dair donanımsız kalan halk kitlelerinin, devrimin dostları ve düşmanları meselesinde her türlü uyanıklıktan soyutlanıp uyku hırpası ile sersemletilmesine

temelde ayrım noktalarının belirlenmesi için yol açar. Bu sınıfların, devrimin düşmanlarına karşı kendi sınıf çelişkilerini

karşılarını savunma yerine sürekli paydaşlık araması, egemenlerin ideolojik manipülasyonlarından derin şekilde etkilenmesine de yol açmaktadır.

NASIL BİRLEŞME, KİMİN ÖNDERLİĞİNDE?

Devrimci ve demokratik güçler bugün “sadece birleşelim” şeklinde formüle edilecek bir ilişkilene, ideolojik duruş ve politik pasifizm içindedir. Bu tablo hiç kuşkusuz proletaryanın devrimin öncü ve önder sınıfı olma rolünü kuşatan bir gerçeklik taşımaktadır. Önderlik rolü ve sınıflara dayalı ayrımın ideolojik-politik zorunluluğunu karartmak devrimci-komünist çizginin zayıflatılmasıyla sonuçlanır. Dünya devrim tarihinde devrim için ittifak arayışı üzerinden bu ittifakta kaldıraç rolü olan önderliği ve diğer güçlerle arasındaki farkları silikleştirmek hatalıdır. D. Yılmaz, dünya komünist ve devrimci hareketlerinin ve sınıf mücadelesinin deneyimleri-

ne yaslanırken Marks, Lenin, Stalin, Mao, Ho Şi Ming ve İbrahim Kaypak-kaya'ya kadar tüm ustaların ve komünist önderlerin en temelde “birin iki olması” yasasına sadık kalarak burjuvazi ve proletarya arasındaki sınıf mücadelesine ve nasıl bir önderlik inşa edileceğine odaklandığını unutmaktadır. Devrim meselesinde belirleyici olan öge birliğin, birleşmenin önderliği ve niteliği sorunudur. Söz konusu birlik esasta hangi sınıfın çıkarlarına hizmet etmekte ve onun ideoloji ve politikasından beslenmektedir, temel soru budur. Birlik ve birleşme açık ve kesin bir ideolojik mücadelenin konusudur. Doğru temele dayalı birlik, bir-

leşik mücadele sağlıklı temelde ayrım noktalarının belirlenmesi için bir araçtır. Bu bağlamda ideolojik-politik mücadeleyle ilişkilidir. Buna dair hiçbir sorumluluk üstlenilmeden, sürekli birlik ve birleşik mücadele propagandası ve programı gerçeğin üstünü örten, örgütsel zayıflığı ve kitlelerin örgütsüzlüğünü kalıcı bir sorun gören idealizmdir. Ve evet “birleşik devrim, birleşik mücadele” güzellemleri kararlı ve ısrarlı bir uzlaşmacılık şekline büründüğü gibi küçük burjuvazinin dağınıklık ve örgütsüzlüğünün bir sonucudur.

Mücadelenin güçlenmesine dair iyi niyetli bir devrimci kaygıdan beslenirse dahi bu tutumun ideolojik-politik olarak gerilemeyle sonuçlanması objektif bir durumdur.

Bu yaklaşım faşizmi Tayyip Erdoğan ve AKP ile sınırlayarak bugünkü ittifak güçlerini yanlış yerde arayan uzlaşmacı ve reformist politikalara kapı aralamakta, devrimcileri de bu hatı taşıyamaya çalışmaktadır. Devrimci

güçlerin geliştirilemediği ve mücadelenin keskinleştirilemediği noktada egemen sınıf kliklerinin ideolojik etkisi daha hissedilirdir. Çünkü devrimci güçlerin kafasını karıştıracak her türlü söylem, ilişki ve el uzatma girişimi söz konusudur. Mücadele güçlerinin çizgisel düzeyde keskinleşmesi gereklidir. Muğlaklık sağcı çizginin yumuşak ve uzlaşmacı karakterinden dolayı büyümekte, faşizme karşı “birleşme” adı altında kitleler faşist ideolojinin diğer bir koluna emanet edilmektedir.

“PARLAYAN HER ŞEYİ ALTIN GÖRME” HALİ

“Birleşik devrim” savunulurken bu çizgisinin politik olarak öncü gücü olan Kürt Ulusal Hareketi'nin devletsizlik politikası, ulusal sorunun kendi kaderini tayin hakkı olmaksızın gerçekleştirilebileceğine dair anayasacı çizgisi göz ardı edilmektedir. Her parlayan şeyi altın sanarak Venezüella'da Bolivarcılığı, Mısır'da Hüsnü Mübarek'in devrilmesini, Donetsk'te Rusya destekli ayrışmayı devrim olarak tanımlayan büyük bir muğlaklaştırma, belirsizleştirme, sınıfsallıktan koparma yaklaşımı söz konusudur.

D. Yılmaz'ın üzerinde düşünmesi gereken temel nokta sağcılığın tipik karakteri olan “sürekli birlik” eksenine oturan “birleşiklik” tanımlarıdır. Sınıf mücadelesi gerçekliği devrimci sınıfların birleşmesini sağlayacak bir nesnellığe sahiptir. Aslolan hem birlik hem mücadeleyi savunmaktır. Gerçek bir birlik ve önderleşme sağlamak için ayrım noktalarını belirginleştirmeye yönelik sınıf mücadelesinin yasalara sadık kalınmalıdır. Lenin yolunun deyimiyle temel “yönlendirici Marksist tezler”in unutulduğu nokta, zaafın, zayıflıkların ve açmazların başladığı ve derinleştiği noktadır.

Faşist Kemal diktatörlükle ve bugün onun dümeninde oturan AKP-Tayyip kliğiyle daha etkin mücadele zemini Marksizmin sınıfsal, ideolojik tezlerine bağlı kalarak birlik ve mücadele zemininin geliştirilmesiyle mümkündür. Bu durum kitlelerde güvensizliği değil güveni, sağlam birleşmeleri, etkili eylemleri, ortak duruşu sağlayacak ve devleti tüm mekanizmalarıyla parçalayacak, şovenizmi temel direkleriyle yok edecek rotanın bulunmasına yol açacaktır. Aksi takdirde hareketi her şey, nihai hedefi ve ilkeler hiçbir şey gören ideolojik kırılmalar kaçınılmazdır.

Kuşkusuz ezen sınıfların siyasal rejimlerinin baskı ve sömürü politikasının aldığı biçimlere göre ezilen sınıfların ortak çıkarlarının bulunduğu cephe politikası dünya komünist ve devrimci hareketlerinin tarihsel birikimi içerisindedir. Bu durum ise öznel niyetlerle değil tarihsel-politik gelişmelerin nesnellüğünün yarattığı bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmıştır. Örneğin yarı sömürge yarı feodal ülkelerde proletaryanın önderliğinde Halkın Devrimci Birleşik Cephesi sorunu demokratik halk devrimi için bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmış, devrimin üç silahından (diğerleri KP ve halk ordusu) biri olmuştur.

Yeniden Yargılama Ne İçin; Kimler İçin? Yargı Reformu Gerçek Bir Reform Mu?

Seçimlerden önce ortaya atılan ve meclisin tatile girmesiyle ertelen “Yargı Reformu Stratejisi” ve yeniden yargılamalar hakkında Avukat Gülizar Tuncer ve Avukat Gül Altay ile bir röportaj gerçekleştirdik. Onlarca Hizbullahçının salındığı yeniden yargılamalarda, eşit ve adil yargılanma hakkının ayaklar altına alındığını belirten avukatlar; toplumun her kesiminin bu hukuksuzluğa karşı ses çıkarması, isyan etmesi gerektiğini ifade etti.

YENİ DEMOKRASİ- Hükümet içerisinde bulunduğu yönetememe krizlerini aşmak için sürekli olarak “reform” adı altında düzenlemeler yapıyor. “Yargı Reformu Stratejisi” de hükümet tarafından yerel seçimlerden önce ortaya atılan ve diğer siyasi partiler tarafından sevinçle karşılanan “reform” planlarından biriydi. Sizce “Yargı Reformu Stratejisi” yargının içerisinde bulunduğu sefaleti gizlemeyi umdukları bir perde olabilir mi?

GÜLİZAR TUNCER- Sizin de belirttiğiniz o yönetim mekanizması nedeniyle içerisinde buldukları sıkışmışlığa, çıkışsızlığa; iç ve dış politikadaki açmazlara karşı rahatlatma anlamında böyle bir düzenlemeye ihtiyaç duyabilirler. Bilemiyoruz Avrupa’nın Amerika’nın baskısıyla ya da finans çevrelerinin baskısıyla da bu gerçekleştirilmiş olabilir. Ama bütün bu yapmayı planladıkları stratejiler (adını nasıl adlandırıyorlarsa) hiç bir şekilde yargının içerisinde bulunduğu çürümüşlük halini gizleyecek bir perde olamaz.

Sefalet olarak nitelendiriyorsunuz. Yargının şu an içerisinde bulunduğu hal sefalet halinin de ötesinde. Gerçek anlamda bir çürümüşlük yaşanıyor. AKP siyasi iktidarı açısından baktığımızda da bu paket 2002’den bu yana dördüncü paket oluyor. Böyle

bir dizi tumturaklı sözlerle, vaatlerle bunu gündeme getiriyorlar. Esas üzerinde durulması gereken konu bu yargı reformu olarak ortaya konulan, geleceğe dair düzenlemeler Saray’da hazırlanıyor. Yani bu ülkede her şeyin başı; yargının ve devletin başı konumundaki bir diktatör olan Erdoğan tarafından belirleniyor.

Hukuk kurumlarının içinde yer aldığı bir hazırlık süreci olmadığı gibi siyasi partilerin de dahil olmadığı –yani mecliste hazırlanmayan, mecliste bu-

çin; ya da düşünce özgürlüğünün sağlanması için-. Neyi amaçlıyorlar? Sadece göstermelik olarak bakın bunları sağladık, sağlayacağız. Şimdi kim inanır bunlara?

Bir de şöyle bir şey; bugün hala 12 Eylül faşist cuntasının ortaya koyduğu onun zorla halka onaylattığı, ‘82 Anayasası ile yönetiliyor bu ülke. Hala bütün mevcut yasalar bu anayasaya bağlı olarak geliştiriliyor. Yani düşünün ‘82’den bu yana kısmen orasından burasından değişikliklerle

lerden bir beklenti içerisinde olmak mümkün değil.

Ayrıca OHAL döneminin yasaları varlığını sürdürüyor. İşte şimdi OHAL kalktı fakat OHAL yasalarının bütünü işlerliğini koruyor. KHK’lar varlığını sürdürüyor. İstenilen hak ve özgürlük ortadan kaldırılabiliyor. Bir diktatörlüğün olduğu ülkede hiçbir yargı paketinin bir anlamı yoktur. Her şey göz boyamak için her şey göstermelik. İnsanların da artık buna inanacak hali kalmadı, her şey çok çıplak ortada.

Şimdi HSK diye bir kurum var; Hakimler ve Savcılar Kurulu. HSK’nın üyelerinin yarısını Erdoğan atıyor -13 üyenin yarısını-. HSK başkanlığı yapan Adalet Bakanı yine onunla birlikte hareket ediyor. HSK dediğiniz bu ülkedeki hakimlerin, savcılarının atamalarından, terfilerinden, sürgünlerinden onlarla ilgili bütün özlük haklardan sorumlu olan ve aldığı kararlarla yargıç güvencesini ortadan kaldıran bir kurum. Yargıç güvencesinin olmadığı bir yerde yargıdan ne bekleyebilirsiniz! Şimdi buna bağlı olarak yüksek yargı organlarının büyük çoğunluğunu Erdoğan atıyor. Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Yargıtay, Sayıştay şimdi bu yüksek yargıya bakın adli yıl açılışını Saray’da yapıyorlar. Yüksek yargının iplerinin Erdoğan’ın elinde olduğu bir ülkede “yerel mahkemelerden” ne bekleyebilirsiniz? Ege menlerin hukukunun olduğu yerde zaten yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı diye bir şey söz konusu olamaz.

YD- Senenin başında onlarca Hizbullahçının “yeniden yargılama” ile serbest bırakıldığını öğrendik. Peki nedir bu yeniden yargılama? Neden birkaç siyasi tutsak dışında hiçbirinin yeniden yargılama talebi kabul görmüyor?

TUNCER- Yeniden yargılama başlangıçtan itibaren olan yani geçmiş dö-

nun çalışması yapılmayan- Saray’da hazırlanıp, oranın mutfağından sunulan bir düzenlemeden bahsediyoruz. Şimdi bundan nasıl bir hayır bekleriz?

Bu pakette çok şey anlatılıyor. İşte deniyor ki; yargı bağımsızlığı, düşünce özgürlüğü sağlanacak... Tutuklamalarda ölçülülük olacak, savunma hakkı... Olmayan şey niye olmuyor bugüne kadar? Bunlara engel olan kim? Şimdi mevcut yasal düzenlemede bütün bunlar var. Göstermelik olarak da olsa kağıt üzerinde var. Yeni kağıtlara (!) yeni yasalara ihtiyaç yok -savunma hakkı için; tutuklamadaki ölçülülük

‘82 Anayasasını hep korudular. Asla ortadan kaldırmayı düşünmediler. Hiçbir hükümet 12 Eylül Anayasası’nı tümüyle ortadan kaldırmaya cesaret edemedi; etmedi. Neden? Çünkü ihtiyaç duyuyorlar. Çünkü o yasada belirlenen devlet bürokrasisine, güçler ilişkisine, yargı-yasama-yürütme arasındaki göstermelik de olsa var olan kuvvetler ayrılığına ihtiyaç duyuyorlar –şimdiki haliyle tek adam rejimi hayli hayli ihtiyaç duyacak-. Bir defa o anayasa ortadan kaldırılmadığı müddetçe, demokratik bir anayasa yerine konmadığı sürece, diğer geliştireceklerini söyledikleri yasal düzenleme-

nemde verilen kararın yok sayılması. Şimdi yeniden yargılama ne? Kağıt üstündeki haliyle bir kişi hakkında bir mahkumiyet kararı verilmiş olması ve o mahkumiyet kararının kesinleşmiş olması. Kesinleşen bir karara karşı yapılıyor. Ama kesinleşmiş bir karara karşı ona AYM, AİHM kararı ile adil yargılama yapılmadığı adil yargılama olmadan mahkumiyet kararı verildiği ortaya çıktıktan sonra, yeniden yargılama yepyeni bir yargılama demektir. Yani sil baştan. Onlar hükümlü olarak değerlendiriyor biz sanık olarak görüyoruz. Yani yeniden sanık statüsünde oluyorsun, delillerin yeniden değerlendirilip yeniden tartışılıp yeniden toplandığı bir yargılama olması lazım. Ancak bu zamana kadar olan süreçlerde ne yapmışlardı hep; yeniden yargılamalarda usulen yani göstermelik bir yargılama yapıp eski hükmü onamışlar.

GÜL ALTAY- Özel Yetkili Mahkemeler (ÖYM) var, sıkıyönetim mahkemelerinden bugüne değin süregelen mahkemeler. Sıkıyönetim mahkemelerinden sonra kurulan DGM'ler, DGM'lerin kaldırılmasıyla yerine kurulan 250. Madde ile görevli özel mahkemeler, ardından TMK'lar ve geldiğimiz noktada Özel Yetkili Ağır Ceza Mahkemeleri ile yine karşı karşıyız. Şu anda hapisanede bulunan müebbet ve ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü olan yüzlerce tutsağı yargılayan mahkemeler, bu mahkemelerdir. Bu mahkemelerle ilgili bugüne kadar AİHM'de yapılan yargılamalarda, bu mahkemelerin adil bir yargılama yapmadığı defalarca karar altına alınmış. Bu karar altına alınan dosyalarda, mahkemelerden yeniden yargılama talebinde bulunulmuş, göstermelik yeniden yargılamalar yapılmış ancak infazlar durdurulmamış.

'99 yılında Öcalan yakalandıktan sonra dünya kamuoyuna karşı bir yargılama yapacakları için askeri yargıçları kaldırdılar. Şimdi, askeri yargıçlarla yargılanıyor olmak adil yargılanmayı zedeleyen bir husus. '99 yılına kadar yapılan yargılamalarla ilgili bunu dile getirebiliriz. '99 yılından sonra 2004'te DGM kaldırıldı. Ama askeri hakimler '99'a kadar yapılan yargılamalar için geçerli. Açık ve net; askeri hakim varsa o yargılama adil yargılama değildir.

Özellikle bizim yaptığımız başvurularda, müvekkillerimizle ilgili yapı-

lan yargılamalarda bir hukuka aykırı yargılama söz konusuydu. Hiçbir zaman adil bir yargılama yapılmamıştır. Bizim özellikle başvuru yaptığımız müvekkillerimizin bir kısmı, askeri hakimler tarafından yargılanmış. Hizbullahçılar işte bu nedenlerle bırakıldılar (!) fakat onların hiç birinde bu nedenler yok! Ama bizim bütün müvekkillerimizde bu nedenler olmasına rağmen bırakılmamıştır.

Hali hazırda 20 yılı-25 yılı aşkındır hapisanede olan tutsaklar var. Son bir yıl içerisinde Hizbullah'tan tahliye olan 110 civarında hükümlü var ve

işin ilginç tarafı bunlarla ilgili yeniden yargılama kararı bile yok. Başka dosyalarda verilen yeniden yargılama kararı örnek gösterilerek bu kişiler serbest bırakılmış.

Örneğin, PKK davasından olan Abdullah Altun'un; yeniden yargılama kararı var. Avukatı yeniden yargılama için başvuru yapıyor... Yeniden yargılama başvurusu kabul edilmiyor, ardından Hizbullahçıların yaptıkları başvurular, Abdullah Altun kararı örnek gösterilerek tahliye ediliyor. Abdullah Altun olaydan yani bu yeniden yargılama talebinden bir yıl sonra yararlanıyor. O yüzden biz bu geldiğimiz aşamada mahkemelerin zaten bağımsız, tarafsız olmadığını biliyoruz. Tamamen

siyasete bulaşmış tamamen talimatlarla hareket eden mahkemeler olduğunu biliyoruz.

TUNCER- Hizbullahçılar son süreçte hep DGM'lerdeki askeri yargıçların varlığından ötürü; tarafsızlık ve bağımsızlık ilkesi ihlal edildiği gerekçeyle serbest bırakılmıştı. Ama aslında '99'da Öcalan Türkiye'ye getirildiğinde DGM'deki askeri savcı ve yargıçlar çıkarılmıştır. Yani Hizbullahçılar yargılandığında askeri hiyerarşi ortadan kaldırılmıştı, dolayısıyla onların bu nedenle serbest bırakılmaları da söz konusu olamaz. Hizbullahçılara

buna rağmen serbest bırakıldılar. Hizbullahçıların bu tahliyelerinin hukukla bir alakası yok, olayı hukuki açıdan değerlendirmeye kalktığımızda hiçbir yere sığmıyor bu. Yani tek bir şekilde açıklanabilir; o da siyasi gerekçeler.

ALTAY- Şimdi yüzlerce tutsak açısından yeniden yargılama ailelerin ve tutsakların gündemine girdi. Biz de bu konuda başvurular yaptık ve bu başvuruların hemen hemen hepsi reddedildi. 10 civarında PKK hükümlüsünün talebi kabul edildi. Bunun da nasıl kabul edildiğini bilmiyoruz, muhtemelen göstermelik bir kabul ediş. Yani biz sadece Hizbullahçıları tahliye etmiyoruz gibi bir şey var...

Şimdi geldiğimiz aşamada, bu adil olmayan yargılamalarla ilgili olarak, 20 yılı-25 yılı aşkın süredir hapisanede bulunan tutsakların yaptıkları başvurulara da gerekçesiz bir biçimde "talebin reddine" şeklinde kararlar verilmekte.

YD- Yeniden yargılamalar konusunda İHD bir kampanya başlattı. Tutsakların adil yargılanma hakkının savunulduğu bir kampanya. Bu konuda kamuoyuna düşen görevler neler? Avukatlar ve tutsak aileleri bu süreci nasıl ele almalı?

ALTAY- Hapishanelerde yüzlerce müebbet ve ağırlaştırılmış müebbet hükümlüsü var. Öncelikli olarak bu insanlar açısından hapishanelerde ve aileler arasında çok ciddi bir tartışma başladı. Tahliye olma umudu doğdu. Deminden beri bahsediyoruz, yargı bağımsız ve tarafsız değil diyoruz. Yani tarafsız ve bağımsız olmayan bu yargıdan biz; yeniden yargılama yoluyla uygulamaların devrimci tutsaklara da uygulanması istiyoruz, bu çifte standarda bir son verilmesi istiyoruz. Ama şunu unutmamalıyız ki karşımızda tarafsız ve bağımsız olmayan bir yargı var. Bu nedenle sadece talepte bulunmak yetmiyor. Bunu gündeme getirmek gerekiyor. Gerekirse Anayasa Mahkemesine; gerekirse Meclisin önüne gitmek gerekiyor. Yani bu eşitsizliğin giderilmesi için ne yapılması gerekiyorsa o yapılmalı.

TUNCER- Bizim buna tepki göstermemiz gerekiyor. Herkesin bu eşitsizliğe, ayrımcılığa isyan etmesi lazım. Sadece o kişilerin ailelerinin, arkadaşlarının, yoldaşlarının değil herkesin buna isyan etmesi lazım.

2000'lerde operasyonlar oldu, liderleri öldürüldü, sonraki süreçte Yargıtay diğer üst düzey yöneticileri serbest bıraktı. Şimdi de diğer Hizbullah üyeleri serbest bırakılıyor. Dayanak olarak gösterilen ne eski AİHM kararı ne Abdullah Altun kararı ile onların bir alakası olamaz! Yargılamanın yenilenmesi koşullarını belirleyen yasal düzenlemedeki kriterlerden hiç birisi olmuyor yani oradaki koşullar da yok onlar açısından. Yeni bir delil olması, heyetteki hakimlerin, savcılarının herhangi bir kusuru ya da bilirkişinin bir kasti davranışı, ya da kendileriyle ilgili verilmiş AİHM ve Anayasa mahkemesi kararı olmamasına rağmen, Hizbullahçılarla ilgili olan yargılamalar, bütün bu koşulları içermediği halde;

Türk Dış Politikası: “Bağımsızlık” Bağımlılığı Derinleştiriyor

Türk hakim sınıfları son yıllarda dış politika özgülünde izledikleri pratik-politikanın kitle desteği için sıkça “bağımsızlık” vurgusu yapıyor. “Ey!” nidalı cümlelerden sonra gelen özürlerin bir anlamı yokmuş gibi davranılıyor. ABD ve AB ile yaşanan “gerginlikler”, ABD’nin telkinlerine rağmen S-400 alımı, Doğu Akdeniz’de sondaj gerilimi ve Suriye politikası bu “bağımsızlık” söyleminin temel argümanları olarak kullanılıyor. Burjuva kalemlerini bu durumu “bağımsızlık” başlangıcı olarak ideolojik propaganda malzemesi haline getirdi. Halka aldatmaya ve kandırmaya dönük olan bu propaganda, emperyalizmi ABD ve AB’den ibaret gören anlayışlar nedeniyle devrimci saflarda da karşılığını bulabilmektedir. TC devletinin niteliği ve bağımsızlık konusunda kafası karışık olanların burjuva demagojisine inanmaları şaşırtıcı değildir.

MLM’ler açısından da TC devletinin dış politikasını analiz ederken akıldan çıkarılmaması gereken ilk olgu, TC’nin yarı-sömürge gerçekliğidir. Bundan dolayıdır ki TC’nin emperyalizme olan bağımlılığı dönemsel değil yapısalıdır. Bu Osmanlı’dan devralınan sosyo-ekonomik yapının bir sonucudur. Hatırlanacağı üzere 1838’de İngiliz emperyalizmi ile imzalanan Ticaret Anlaşması’yla yarı-sömürgeleşme süreci başlamıştı. O dönem Osmanlı burjuvazisi yok denecek düzeyde bir varlığa sahipti. Emperyalizmin gölgesinde gelişen burjuvazi ise kompradorlaşmış ve emperyalizme bağımlılığı derinleştirmiştir. Ülke emperyalizmin talanına açılırken komprador burjuvazi de kendi payının peşine düşmüştür. Dünden bugüne bağımlı olunan emperyalizmin adı değişse de emperyalizme bağımlılık değişmemiştir aksine daha da derinleşmiştir. Ekonomik bağımlılık NATO üyeliği ile birlikte askeri bir boyut da kazanmıştır. 1980’li yıllarla birlikte neoliberal politikalarla ülkenin sanayiden tarıma tüm kaynakları emperyalizme peşkeş çekilmiştir. Bu bağımlılık ilişkisi komprador burjuvazinin sınıfsal niteliğine aykırı değildir. Haliyle Türk hâkim sınıflarının iktidarı devam ettikçe sadece uşaklık ettikleri efendilerinin adı değişir. Mevcut haliyle hiçbir dış politika, TC’nin emperyalizme olan bağımlılığı değiştirmez. Dolayısıyla Türk hâkim sınıflarının bugünkü dış

politikasının bağımsızlıkla uzaktan yakından bir alakası yoktur. Buna karşın emperyalizm ile yarı-sömürgeler arasındaki ilişkiler dogmatik bir anlayış doğurmamalıdır. Elbette ki yarı-sömürgelerle ilişkilerde ve karşı karşıya gelişlerde son kertede belirleyici olan emperyalizmdir. Lakin bu efendisi karşısında uşağın bir iradesi olmadığı anlamına gelmiyor. Emperyalistler arası dengenin bozulduğu, yapısal krizlerin yaşandığı ve paylaşım savaşlarının olduğu dönemler özellikle stratejik konumdaki yarı-sömürgeler kendi çıkarları doğrultusunda hareket etme alanı yaratmaktadır.

Bu durum yarı-sömürgelerin emperyalizmden bağımsızmış gibi görünmesine neden olmaktadır. Oysa ki durum görünenin tam aksi yönündedir. Ortadoğu’da her ne kadar ABD’ye ayak diremiş olsa da ABD’nin çıkarlarını açıktan zedeleyecek adım atamaması, daha somut ifadeyle Fırat’ın doğusuna geçememesi TC’nin ne kadar bağımsız olduğunun göstergesidir. Yarı-sömürgeler göreceli “bağımsız” hareket imkanı sağladıkları koşullarda dahi bir emperyaliste karşı diğer bir emperyalistin desteğini almadan politika izleyecek güce sahip değildir. Emperyalistler arası denge siyaseti izlenirken gerçekleşen olgu “bağımsızlık” değildir. Tam tersi olarak artan oranda emperyalizme bağımlılık ilişkisidir.

Bugünkü konjonktürel sürece bakıldığında karşımızda farklı bir tablo yoktur. Emperyalist-kapitalist sistem yapısal kriz içinde, emperyalistler arası denge bozulmuş ve bir hegemonya krizi yaşanmaktadır. ABD emperyalizminin ekonomik ve siyasi nüfuzu zayıflarken Çin ve Rusya’nın gücü giderek yükselmektedir. Bu durum yarı-sömürgelere belli bir manevra ala-

nı açmaktadır. Birçok yarı-sömürge ABD emperyalizmi karşısında denge siyasetine yönelmektedir. Tersinden birçok yarı-sömürgeye Çin ve Rusya’nın etkisiyle eskisi gibi istediğini yaptırılmamaktadır. Venezuela ve TC devleti bunun en bariz iki örneğidir.

TC devleti bir yarı-sömürge olarak jeopolitik konumunu kullanarak bu konjonktürden faydalanmaya çalışmaktadır. Hatta bir dönem “bölgesel güç” olma rüyasına kapılmış, rüyadan “değerli yalnızlık” kabusuyla uyanmıştır. Uzun bir süredir ABD ve AB ile bağıni koparmadan Rusya ve Çin’e

ve Çin ile geliştirilen ilişki TC’yi orta ve uzun vadede büyük bir çıkmaza sokacak niteliktedir. Nitekim ABD ve AB ile var olan ekonomik, siyasi ve askeri bağımlılık darbe yaptırıp başbakanı astırarak kadar derindir.

Denge siyasetinin izlenmesi kadar, bu siyasetten dönüşün nasıl olacağı da bir o kadar önemlidir. Zira “bağımsızlık” söyleminin ne olduğu asıl orada görülecektir. Mevcut durumda politikanın yönü ABD’ye döndüğünde Rusya’nın yaptırımlarıyla (Suriye’den çıkarma, S-400’lerin kurulmasını aksatma gibi), Rusya ile devam edildiğinde ABD ve AB yaptırımlarıyla (daha şimdiden F-35 projesinden çıkarıldı, Doğu Akdeniz’den çıkması isteniyor) karşı karşıya kalacaktır. Her halükarda denge siyasetinin bedeli çeşitli milliyetlerden ezilen yoksul halkımıza kesilecektir.

“Bağımsızlık” söyleminin bu kadar sık dillendirilmesi doğrudan iç politikayla ilintilidir. Yerel seçimlerin iki kez kaybedilmesi; kitle tabanının kemik kitleye dayanması; aynı kitleye hitap edecek eski kadroların, A. Babacan ve A. Davutoğlu’nun yeni parti kurması; iktidarın MHP ile paylaşılması, AKP-Erdoğan iktidarını bıçak sırtı noktasına taşımıştır. AKP-Erdoğan, çözülmeye ve iktidarı kaybetmeye giden süreci durdurmak için milliyetçilik kozunu oynamaktadır. Irak Kürdistanı’na yönelik işgal operasyonu, Rojava’ya dönük işgal tehditleri ve S-400 alımından “bağımsızlık” yaratılması başka bir anlam ifade etmemektedir.

“Kemalizmin ‘istiklal-i tam’ ilkesi demek, yarı-sömürge koşullarına seve seve razı olma ilkesi demektir. Kemalist Türkiye yarı-sömürge Türkiye’dir. Kemalist iktidar İngiliz-Fransız emperyalizmine ve daha sonra Alman emperyalizmine [bugün ABD emperyalizmine-Y.N] uşaklık eden, onlarla işbirliği eden bir iktidar demektir... Kemalistlerin emperyalistlerle olan sınıf kardeşliği, milli düşmanlıklarından ağır basmıştır.”

Önder yoldaşın yapmış olduğu vurgu bugün hakim sınıfların “bağımsızlık” söyleminin ne anlama geldiğini öz-lüce ifade etmektedir ve “bağımsızlık” tartışmalarına bakış açısının ne olduğunu göstermektedir. Yaşanılan bağımsızlık değil bağımlılığın derinleştirilmesidir.

“yanaşma” siyaseti izliyor. Bu siyaset TC devletinin ABD karşıtıymış gibi bir hale yaratmaktadır. Rojava sorunuyla, S-400 alımıyla, Doğu Akdeniz’de enerji arama sorunuyla bu karşıtlık görüntüsü güçlenmektedir. Bu denge siyasetinin “bağımsızlık” oluşturması madalyonun bir yüzüdür. Görünmeyen tarafında ise “bağımsız” denen politikaların özünde bağımlılığın derinleşmesi vardır.

TC gibi yarı sömürgelerin, denge siyaseti izleyen politikası da olsa emperyalizm karşısında eli kolu bağlıdır. Emperyalistler arası çelişkilerden yararlanma dahi sırtını başka bir emperyaliste dayamasıyla mümkündür. Nitekim Suriye’de Rus savaş uçağını düşürürken NATO üzerinden ABD ve AB’ye yaslanırken, bugün ABD ve AB’ye “karşıtlık” yaparken de Rusya ve Çin’e yaslanmaktadır. Bu yarı-sömürge halin makus kaderidir.

Emperyalizmin çıkarı olmadığı yere yanaşamayacağı gerçeğinden hareketle bir emperyaliste sırtını dayamak karşılıksız değildir. Rusya ile kurulan ilişki enerji ve askeri bağımlılığı arttırmaktadır. Diğer yandan Rusya

PORTRE

Proletaryanın Keskin Kılıcı, Marksizmin Bilge Ustası: ENGELS

Burjuva bir aileden gelmesine karşın O, burjuvazinin insanlık dışı sınıfsal karakterini tahlil etmiş ve yüzünü insanlığın savunusuna yani proletaryanın mücadelesine dönmüştür. Proletaryayı kurtaracak olan güç, yine sınıf bilinci ile donanmış ve örgütlenmiş proletaryanın ta kendisidir. Proletarya üretim araçlarından ve emeğinden tamamen koparılmış biçimiyle tek bir çıkar sahiptir ve bu çıkar sınıfların ortadan kalkması yani

Marksizmin kuramcısı ve ustalarından, aynı zamanda uluslararası proletaryanın önderlerinden olan Engels, ölümünün üzerinden geçen 124 yıla rağmen hala proletaryanın en seçkin yol göstericilerinden biri olarak yaşama-ya devam ediyor.

Karl Marks ile birlikte dönemde proletaryanın en bilge öğretmeni ve önderi olan; yaşamının sonuna kadar da sınıf savaşımında proletaryaya öncülük etmeyi sürdüren Engels, 1820 yılında Barmen'de doğdu. Gençlik yıllarında, babasına ait olan fabrikada çalışırken proletaryayı daha yakından tanıma ve anlama fırsatı bulmuş, dönemin otokratik yapısına ve siyasi sistemine karşı eleştirel fikirler yöneltmeye başlamıştı. İngiltere'de bulunduğu ve proletarya ile birlikte üretim sürecine katıldığı bu dönem, Engels'in fikirlerinin de olgunlaştığı dönemdir. Bu süreçte tam bir işçi gibi çalışmış, onların ekonomik ve sosyal yaşamına dâhil olmuş, içinde buldukları zor koşulları deneyimlemiştir.

Engels bu dönemdeki gözlemlerini bir çalışma sürecine evirerek 1945 yılında "İngiltere'de Emekçi Sınıfların Durumu" olarak kitaplaştırmıştır. O dönemde proletarya hakkında yazılan tüm eserlerden farklılık gösteren bu eserinde; diğerleri gibi sadece işçilerin ve emekçilerin kötü yaşam koşullarından, sefaletlerinden bahsetmiyor; aynı zamanda proletaryanın kurtuluşunun yolunu da açıklıyordu.

komünizmdir. Proletarya tarihsel rolünün ve sınıfsal çıkarının bilincine ne oranda varıp, bu bilinçle öncüsünün etrafında kenetlenirse, o ölçüde zafere ulaşacaktır.

1844 yılına gelindiğinde Marks ile beraber bilimsel sosyalizmi inşa edecek tarihsel bir dostluk ve yoldaşlık başlayacaktır. Daha önce birkaç defa mektuplaştığı Marks ile tanışmış, birçok sosyalist yapıyla ilişkiler geliştirmeye başlamışlardır. Böylece Marks ve Engels artık enternasyonal alanda fikirleri duyulan ve art arda broşürler yayınlayan; bu alanda ciddi ve büyük bir etki yaratan, dönemin entelektüel ve ilerici kesimleriyle girdikleri polemiklerle geniş bir çevrede etki yaratmaya başlayan birer öndere dönüşmüştür.

Bu dönemde; proletaryanın mevcut iktisadi sistemin zorunlu bir sonucu olduğunu, kurtuluşunun ancak ve ancak burjuvazinin her alandan zor yoluyla sökülüp atılmasıyla sağlanabileceğini, yani bu yolda örgütlenmiş ve devrimci bilinci kuşanmış proletaryanın devrimci zor yoluyla sınıf düşmanlarını alt etmesi ve tarihin çöplüğüne süpürüp atması gerektiğini ortaya koymuşlardır. Kurtuluşun bu formülasyonunu ilk açıklayanlar Marks ve Engels'tir. Engels proletaryaya yönelen tüm bulanık teorilere karşı bilimsel sosyalizm bayrağını açmış ve proletarya, sınıf savaşımında bu bayrağı en ön safta göndere çekmiştir. Bu dönemde özellikle Hegel felsefesine yönelik incelemelerde bu-

lunmuş, daha sonra Marksla birlikte Hegel'in felsefesindeki idealist unsurlara ciddi bir eleştiri getirmiş; doğada olduğu gibi toplumda da gelişimin üretici güçlerin gelişimi ile doğrudan ilintili olduğunu açıklamışlardır. Yani Hegel'in felsefesindeki ilerici-diyalektik unsurları alarak kendi tabirleri ile "baş aşağı duran teoriyi ayakları üzerine" doğrultmuşlardır.

Tam da bu dönemde Marks ile birlikte tüm işçi sınıfına hitap edecek şekilde; sosyalizmin temel ilkelerini açıklayan ve proletaryaya sınıf savaşımında kılavuz olarak her zaman yol gösterecek olan "Komünist Manifesto"yu yayınlamışlardır. Komünist Manifesto ile burjuvaziye açıkça meydan okumuş, proletaryanın zincirlerini ancak devrimci şiddet ile parçalayabileceği, düzenin sömürü çarklarını ancak sarsılmaz bir devrimci irade ve bilinç ile kuşanmış örgütlü proletaryanın alt edebileceğini tahlil etmişlerdir. Bununla birlikte bütün içi boş, kokuşmuş, ütöpik ve idealist teorilerin yerine proletaryaya kılavuz olarak bilimsel sosyalizmi göstermişlerdir. Proletarya ile burjuvazi arasındaki uzlaşmaz karşıtlığın var olduğu ve onların ortak bir çıkarının olamayacağını ortaya koymuşlardır. Üretim araçlarından yoksun bırakılmış, sadece geleceğinden emin olmak için değil bugün dahi yaşayabilmek için sürekli emeğini burjuvaziye satmak zorunda kalan, öncelikle emeğine bunun sonucu olarak da kendine ve doğaya yabancılaşmış proletaryanın tek çıkarının sınıfların ortadan kaldırılması olduğunu söyleyerek proletaryanın sınıf savaşımı tarihine eşsiz bir biçim ve yol kazandırmışlardır. Kendiliğinden bir sınıf olan proletarya artık kendi için bir sınıf olma koşullarına bu şekilde kavuşmuştur.

1800'lü yılların ortasına doğru uluslararası proletarya artık dizginlenemez bir coşkunlukla burjuvaziye karşı örgütlenmeye ve mücadeleye başlamıştı. 1848 yılında Avrupa'nın birçok yerinde proletarya devrim yürüyüşüne geçmiş, komünizm hayaletinin korkusu burjuvaziye sarmıştı. Engels ve Marks bu devrimci süreçlerin bir parçası olmuşlardır. Sınıf mücadelesinin keskinleştiği her yerde kesin ve kararlı şekilde proletaryanın ve ezilenlerin önünü açmak için mücadeleyle kaynaşmışlardır. Paris Komünist deneyimi ise Engels ve Marks için

politik alanda yeni bir sıçrama, devrim ve iktidar meselesini kavrayışta yeni bir merhale olmuştur. Bu süreç boyunca proletaryanın zaferini sürdürmesi, ilk proletarya diktatörlüğü deneyiminin daha ileri taşınması için bütün benlikleriyle bu soruna odaklanmışlardır. Engels yalnız bir teorisyen değil, yorumlayan bir filozof değil teorinin de can suyunu aldığı pratiğin de bizzat öncüsü ve kurmayı olacak şekilde sınıf mücadelesi ve sorunlarıyla bütünleşmeyi başarmıştır.

Engels bilimsel sosyalizmin ortaya çıkışında başat rollerden birini oynamıştır. Tüm eserlerin yaratılmasında ve bilimsel sosyalizmin kuramsallaşmasında ortak payede olmasına karşın; kendisini "İkinci Keman" olarak nitelemiş ve mütevazılığı ile aslında komünist devrimciliği ne kadar içselleştirdiğini göstermiştir. Onun için işçi sınıfının muzaffer yürüyüşü ve komünizm ideali her türlü kişisel çıkar ve menfaatin ötesinde olmuştur. Tüm samimiyetiyle hayatını adadığı bu davada Marks onun en büyük yoldaşı ve dostu olmuştur. Marks ile yoldaşlıklarının burjuva sistemin hastalıklarının değemeyeceği kadar sağlam ve devrimci oluşu aynı oranda örnek alınmaya değer olmuştur.

Marksın ölümü ile birlikte Engels, hem dostuna ve yoldaşına hem de enternasyonal proletaryaya, yazmaya Marksın başladığı ve ölümünden sonra tamamladığı Kapital ile eşsiz bir yapıt armağan etmiştir. Bu eşsiz yapıt onların inandıkları davanın en parlak ortak çalışması ve sarsılmaz yoldaşlığının en önemli ürünlerinden biri olmuştur.

Marks ile birlikte ortak çalışmalarının yanı sıra bir kısmı polemik niteliği taşıyan "Anti Dühring", "Ailenin Devletin Özel Mülkiyetin Kökeni" gibi yapıtları da kapsayan birçok çalışmaya da imza atmıştır. Engels hem teorik hem de pratik bir önder olarak 1895'te ölümüne dek proletaryanın kurtuluş mücadelesine adanmış hem cüretli bir öncü hem de mütevazı bir nefer olarak devamcılarına büyük bir miras bırakmıştır. Tüm zamanını proletaryanın kurtuluşu ve komünizme uzanan yolu örgütlemeye ayıran Engels, bu davanın teorisini ve izleyeceği yolun haritasını proletaryaya armağan etmiş, bizzat yaşamı boyunca proletaryaya önderlik ve öncülük etmiştir.

Engelleri Açıklık ve Samimiyet İle Aşabiliriz!

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Emperyalist-kapitalist sistem tarihinin en ciddi yapısal krizlerinden bir ile boğuşmaktadır. Sistemin yarattığı tüm çelişkiler (başta emek ile sermaye arasındaki çelişki) her geçen gün daha da sertleşiyor. Artık, sistemin son hücrelerine kadar çürüdüğü, insanlığın üzerinde ağır bir yük haline geldiği, burjuva ideologlarca dahi gizlenmeyen bir olgu haline gelmiştir. Bu durum görece bir gerileme yaratmış olsa da sınıf mücadelesinin ve onun devrimci öznelerinin tekrardan yükseleceği bir zemin de sunmaktadır. Bu durumun farkında olan egemenler, ellerindeki zor aygıtlarını daha çok devreye koyuyorlar. Ancak egemen sınıfları tüm çürümüşlüklerine karşı hala ayakta tutan “çıplak zor”dan ziyade kitleler üzerindeki ideolojik hakimiyetidir. 90’lı yıllardan bu güne gelen sürecin dünden farkı burjuvazinin ideolojik hakimiyetinin daha önce hiç olmadığı kadar büyük boyutlara ulaşmış olmasıdır. Bu ideolojik tahakküm salt kitleleri değil onların en ileri, örgütlü ve öncü müfrezesi, bu müfrezenin kadro ve militanları derin bir şekilde etkilenmektedir. Zira devrimciler toplumdan yalıtık olmayıp onun içinden çıkmaktadır. Haliyle orada var olan hastalıkların inceltilmiş biçimleriyle de olsa devrim saflarındaki varlığı inkar edilemez bir gerçektir. Dolayısıyla kitlelerin üzerinde burjuva ideolojinin etkisinin artmasına paralel bunun devrimci saflara da yansımaları söz konusudur. Bugün devrimin gelişmesinin önündeki sübjektif engellerin başında bu etkinin saflarımızda yarattığı tahribatın geldiğini söylemek mümkün. Dolayısıyla bu etkiye karşı ideolojik mücadele de her zamankinden daha çok önemlidir. Bu mücadele de devrimci açıklık ve samimiyet ilkesi kadro ve militanlarca özümsemeden sağlıklı bir şekilde verilemez.

Kapitalist toplumun çürümüş yanlarından biri de sosyal bir varlık olan insanları yabancılaştırması, güvensizleştirilmesi, yalnızlaştırmasıdır. Bireyi kendi dünyasının içine kapatan, dışındaki dünyayı tehdit unsuru olarak gösteren bir toplumsal yapı söz konusudur. Bunun devrimci saflardaki yansımaları mücadele içinde partiye ve yoldaşlara karşı, özellikle hata ve sorunlarda, açık olmaktır. Açıklık, sınıfsal, ideolojik ve örgütsel konularımızda bizi kendi dünyamızın içine kapatmaya çalışan kapitalist çürümüşlüğe inat, tüm benliğimizle hiçbir kaygı duymadan kendi dünyamızı partiye ve yoldaşlara açmak, açabilmektir. Bunu mücadelenin her karesinde yapabilmektir. Çünkü devrimcilerin, MLM’lerin koruyacağı bir “ben”i yoktur.

Bir olumsuzluğa karşı mücadele edilecekse, bir şey değiştirilmeye çalışılacaksa önce o tüm yanlarıyla ortaya konulmalıdır. Somutumuzda burjuva ideolojik saldırılar kişiyi ne denli etkilemiştir? Ne tür zafiyetler yaratmıştır? Bu gibi sorularla kadro ve militanlar kendilerini sorgulamalıdır. Bu sorgulamanın veya sorunların çözümünü sağlıklı sonuçlar doğurması için açıklık olmazsa bir ilkedir. “Her şeyin başı dürüstlüktür” diyen Engels’in sözü rehberimiz olmalıdır. Öncelikle bu toplumun içinde yetiştiğimiz ve yaşadığımız göre onun hastalıklı düşünce, davranış ve yaklaşımlarından azade olmadığımızı kabullenmeliyiz. Kendi gerçekliğimizi inkâr etmek, zaaflarımızı gizlemek, yarın çok daha büyük sorunlar olarak karşımıza çıkacaktır. Zira mücadele edilmeyen zaaf, sorunlar kendiliğinden çözülmeyecek, aksine uzlaşmaz bir hale gelecektir. Biz “yokmuş gibi” davransak da pratiğin kendisi açık etmeyi sürdürecektir. Gerekli mücadele

verilmediğinde zaaflarımız zamanla devrimci kimliğimizde olumsuz bir yönde değişime yol açacaktır. Unutmayalım ki “bir ikiye bölünür” (Mao). Devrimci yanlarımız olduğu kadar burjuva yanlarımız da vardır ve bunlar sürekli mücadele halindedir. Eğer burjuva yanlarımız geriletilmezse zamanla devrimci yanlarımıza üstün gelecek devrimci kişiliği aşındıracaktır. İçimizdeki burjuvaziye karşı mücadele, onun varlığını kabul etmek ve tüm açıklığı ile kolektifle paylaşmaktan geçer. Bu aynı zamanda devrimci dönüşüme dair bir irade beyanıdır. Zira kişi zaaflarını örgüte açmak yerine gizlemeye kalkarsa, zaaflarıyla mücadeleyi de dışlıyor demektir. Tasfiyeci hizip süreci bu açıdan oldukça somut örnek teşkil etmektedir. Sorunlar gizlendiğinde, çözümleri ertelendiğinde, onlar birikerek kolektifimizin önüne uzlaşmaz çelişki olarak çıkmıştır.

Elbette ki salt burjuva zaaflarımızı karşı değil, küçük-büyük tüm hatalarımıza karşı aynı açıklığı göstermeliyiz. Çeşitli konularda hatalar yapabiliriz. Pratiğin olduğu yerde doğallığında hatalar da vardır. Ancak ölümler hata yapmaz. Önemli olan nokta hatalara yaklaşımımız ve çözüm yöntemimizdir. Denilebilir ki hatalarımız kendi pratiğimizden öğrenmenin bir parçasıdır. Hatalardan öğrenmenin, devrimci değişim ve dönüşümün bir aracı haline getirmenin olmazsa olmaz koşulu hataları kolektifimize tüm yanlarıyla açmaktır. Böylece hatalarımızın örgütsel, ideolojik, politik yarattığı-yaratacağı olumsuzluklara kolektifimize müdahale edebilmesinin koşullarını yaratırız. Hem de hatalarımızın arkasında yatan nedenleri kolektifle tartışarak görmüş oluruz. Sorunlarla tek başına mücadele edilmez ve sorunları tek başına çözmek-çözmeye çalışmak kapalıdır. “Eleştirilmemek” gibi küçük burjuva kaygılarla hatalar gizlendiğinde esas sorun burada başlar. Hatalarla, zaafarla, sorunlarla hesaplaşmanın-yüzleşmenin zemini ortadan kaldırıldığında, yarın aynı durumun tekrar etmesinin koşulları yaratılmış olur. Kolektifle ve yoldaşlarımızla aramıza güvensizlik tohumları serpilerek, devrimci ilişkilerimiz zehirlenir. Kolektife ve yoldaşlara güven her daim esas olmak zorundadır.

Salt hata ve zaaf değil, her alanda, kolektif ve yoldaşlara açık olmak devrimci kimliğimizin bir parçasıdır. “Aman şimdi sorun yaşamayalım” kaygılarla herhangi bir düşüncemizi-eleştirmemizi söylememek, belki o an bizleri kof bir liberal “huzura” kavuşturacaktır. Ancak bu tavır orta ve vadede çok daha büyük huzursuzluklar doğuracaktır. Paylaşmadığımız her eleştiri hataları görmemizi engelleyecek, yoldaşımızın, faaliyetin gelişimini sekteye uğratan bir etkisi olacaktır. İçimize attığımız, tartışmadığımız çözümediğimiz sorunlar zamanla “dolmamıza” yol açabilecektir. Kapalılığı geliştirecek devrimci ilişkileri, faaliyeti, kolektif çalışmayı olumsuz etkileyecektir. Bilmeliyiz ki sorun ne olursa olsun aynı davaya baş koyduğumuzu, devrimci, yoldaş olduğumuzu unuttuğumuz müddetçe çözülemeyecek sorun yoktur. Yeter ki açık samimi ve dürüst olalım.

Burada altı çizilmesi gereken bir başka nokta da açıklık ve dürüstlüğün ancak devrimci samimiyet üzerinde inşa edilebileceğidir. Samimiyet ise ideolojik duruşumuz ve gelişim düzeyimizle bağlantılıdır. “*Samimiyetimiz ya da samimiyetsizliğimizi belirleyen olgu sınıf mücadelesi karşısındaki duruşumuzdur.*” (**Devrimci Eğitim ve Ahlak Üzerine**) Eğer sınıf mücadelesi karşısında samimi bir duruş sergiliyorsak yani halkımızın acılarını yüreğimizde, bilincimizde hissediyorsak, devrimin meşruiyetine ve ilkelere inanıyorsak örgütümüze karşı da samimi ve açık duruş sergilemiş oluruz. Çünkü bu durumda kaygımız yalnızca mücadeleyi geliştirmek olacaktır, “eleştirilmemek”, “sorun yaşamamak” vs. değil. Kaygımız devrimci mücadele olduğunda ne olduğumuz gibi davranış ne de kolektiften-yoldaşlardan bir şeyler saklamaya ihtiyaç duyarız. Bu pratiklerin mücadeleyi baltalayacağını biliriz.

Nihayetinde bugün dünden daha fazla açıklık ve samimiyeti temel almaya ihtiyacımız vardır. Burjuva ideolojik saldırganlığın artışına, tasfiyeci hizbin saflarımızda yarattığı tahribatları düzeltmeye, tüm bunlara karşı devrimci kimliği ve kişiliği korumak temel görevlerimizdendir. Bu görevi, devrimciliği geliştirip güçlendirerek tasfiyeci sürece yanıt olabiliriz.

Yazının başlangıcı 24. sayfadadır

“Yüzyılın Anlaşması”nın gündeme geldiği konjonktürel sürece bakıldığında bu “anlaşma”ya en fazla ihtiyaç duyanın ABD oluşu ortaya çıkacaktır. Ortadoğu’daki dengeler, Suriye savaşındaki mevcut durum ABD aleyhine işleyen bir seyir halindedir. ABD, bu cendereden çıkmak, bölgede eski gücünü yeniden oluşturmak ve nüfuz alanlarını korumak için ihtiyacı olan Suriye savaşı öncesi yakalanan ortaklıktır. Bu kapsamda önündeki engelleri kaldırma derindedir. Rusya’nın dengelenmesi, İran’ın durdurulması, işbirlikçi devletlerin ABD şemsiyesi altında bir araya getirilmesi, bölgede ABD varlığı için yaşamsal önemdedir. Bu kapsamda Filistin sorunu bağlayıcı bir konumdadır. İsrail’in güvenliği ve işbirlikçi Körfez ülkeleriyle ortaklığın yakalanması (Arap NATO’sunun kurulması ve işlevini sorunsuz görmesi gibi) açısından ABD’yi engelleyen sorunların başında gelmektedir. Filistin sorununa Rusya, Çin ve İran’ın da dahil olması, İhvançılık üzerinden TC ve Katar’ın aleyhe oynaması gibi durumlar göz önüne alındığında ABD’nin Filistin “duyarlılığı”nın nedenleri daha iyi anlaşılacaktır.

Burada öne çıkan önemli noktalardan biri emperyalizmin ezilen uluslara karşı olan riyakar tavrıdır. Dünyanın her yerinde devlet kurma hakkına sahip olan uluslara emperyalist çıkarlar doğrultusunda izin verilmektedir.

Suriye sorunu kapsamında Kürtlere verilen destek ve adım adım statüye giden sürecin önü açılırken, Filistin’de tam teslimiyet dayatılmaktadır. Hem Kürtlerin, hem de Filistinlilerin bağımsız devlet kurma hakkı emperyalist çıkarlara tabi kılınarak, bir tahakküm aracı olarak kullanılmaktadır.

Bölgedeki dengeler açısından Siyonizm Filistin sorununun kendi lehine bir sonuca bağlanmasını elzem olarak görüyor. ABD’nin hegemonik gücünün zayıflaması ve İran’ın güçlenmesi İsrail’de güvenlik ve gelecek kaygısı yaratıyor. Doğu Akdeniz’deki enerji kaynakları ve bazı yatakların Filistin karasularında olması bir diğer önemli konudur. İsrail, bölgedeki dengelerin aleyhine dönme zemininin güçlü olması ve Filistin sorununun denge bozucu nitelikte olması nedeniyle “Yüzyılın Anlaşması”na dünden razı. “Anlaşma” bu haliyle imzalandığında İsrail’in kaybedeceği hiçbir şey yok. Aksine yetmiş yıllık direniş bitecek, bu süre zarfında yaptığı tüm katliamlardan aklanmış olacak, Arap ülkeleriyle arasındaki çelişki kaynağı ortadan kalkacak, ekonomik ve siyasi olarak bölgede rahat hareket etme imkanına kavuşacaktır.

Filistin tarihinin dönüm noktalarından biri bölgedeki Arap ülkelerinin kendi menfaatleri için Filistin’i satmış olmalarıdır. 1948’den bugüne bölgedeki Arap ülkelerinin Filistin’e karşı yaklaşımlarına yön veren emperyal-

izm olmuştur. Hemen her biri Filistin sorununu hem iç hem de dış politika malzemesi olarak kullanmıştır. Politik çıkarlarına göre kimi zaman en keskin Filistin savunucusu olurken, en kritik anlarda satmakta da hiçbir sakınca görmemişlerdir. Soydaşlık, Arap ulusçuluğu, Siyonizm karşıtlığı gibi temel olguların sınırı emperyalizme uşaklıkla çizilmiştir. Dün olduğu gibi bugün de Mısır ve işbirlikçi Körfez ülkeleri Filistin’in emperyalizm ve Siyonizme tam teslimiyeti için en önde koşmaktadır. 1979’da Camp David’de Siyonizmle barış yapmaktan beis görmeyenler, bugün tam teslimiyet içinde aynı aymazlık içindedirler. Öyle ki ABD’nin bölgedeki ajanlığını yapan Körfez ülkeleri Filistin’e verilecek mali desteğin yüzde %70’ini sağlayarak, Filistin’in Siyonizme peşkeş çekilmesinde kraldan çok kralcı rolü üstlenmektedir.

İhvancı hayaller peşinde koşan TC devleti, “one minute” savıyla Filistin hamisi kesilirken asıl yüzünü Mavi Marmara’da katledilen insanlar için “bana mı sordunuz giderken” diyerek göstermiştir. Ümmetin inancı-ımanı 20 milyon dolara Siyonizme satılmıştır. Filistin, TC’nin Ortadoğu’da izlemiş olduğu çıkar politikasının (aynı zamanda iç politikanın da) temel araçlarından biri oldu. “Ümmetin reisi” Erdoğan şahsında, Müslüman kimliğinin son sınırına dek kullanılması da din tüccarlığının yanında Filistin’in, İhvançılığın bir ayağı ve bölgede tu-

tunmanın zemini olarak kullanılmıştır. Filistin sahipleniciliğinde İsrail bir yandan “Siyonist, katil, çocuk katili” olurken diğer yandan, TC devleti başta silah ticareti olmak üzere ekonomik ve askeri ilişkileri yeni anlaşmalarla derinleşmektedir. 70 yıllık şanlı Filistin direnişinin, direnişi masa başında satanlar tarafından sahiplenilmesi Filistin “aşkı”ndan değil bölgedeki çıkar “aşkı”ndan ileri gelmektedir.

Filistin, yaşanan onca katliama, Hamas ve FKÖ’nün teslimiyetçi tavrına rağmen bugün hala dünya ezilen halklarının direniş odağı ve sembollerinden biridir. Emperyalist ve Siyonist kuşatma, Arap ülkelerinin işbirlikçi yaklaşımı ve her defasında Filistin’i satmaları, direnişe önderlik eden öznelerin ideolojik niteliği Filistin sorununu bu noktaya taşıyan esas nedenlerdir. Dünya devrim hareketinin göreceli gerilemesi ve FHKC ile diğer devrimci öznelerin rolünü yerine getirememesi bu bağlamda başat aktörlerdendir. 1. İntifada gerçekleşirken, örgütlenen ve savaşan halklar karşısında emperyalizmin ve Siyonizmin kağıttan kaplan olduğu da bir kez daha kanıtlanmıştır. Tam teslimiyetin dayatıldığı bugün, hatırlanması ve hatırlatılması gereken Filistin halkının topyekûn direnişe geçtiği 1. İntifada günleridir. Filistin sorununun çözüm adresi emperyalist anlaşmalar değil, 1. İntifada’dan 2. İntifada’ya topyekûn direniş, topyekûn mücadeledir.

KAVGADA ÖLÜMSÜZLEŞENLER

2 Eylül günü işkenceci bir polisin cezalandırılması eyleminden bir buçuk saat sonra İzmir’in Hatay semtinde Arap Deresi mevkiinde arama yapan polis ekipleri ile karşılaştılar. Burada polislerle girdikleri çatışmada İbrahim Kara olay yerinde şehit düşerken Ali Geçgel sağ olarak yakalandıktan sonra polis tarafından katledildi. Olaydan sonra abisi Ali Geçgel’in ölüm haberini duyup cenazeyi almak için İzmir’e giden Munzur Geçgel gözaltına alınır. Uğradığı işkenceler sonucu şehit düşer.

İbrahim Kara: Erzincan’ın Refahiye ilçesi Resuloğlu köyünde dünyaya geldi. Yoksulluktan kaynaklı ancak ilkokulu bitirmiş, sonrasında çalışmak zorunda kalmıştı. İnşaatlarda ve fabrikalarda çalıştığı sırada Proletarya Partisi’nin düşünceleri ile tanıştı. 1980

yılında parti üyesi olan İbrahim Kara aynı zamanda İstanbul Anadolu yakası TİKKO komutanlarındandı. Daha sonra faaliyet yürüttüğü İzmir’de 2 Eylül 1980’de devletin kolluk güçleri ile girdikleri çatışmada Ali Geçgel’le birlikte şehit düştüler.

Ali Geçgel: Dersim’in Mazgirt ilçesinin Göktepe köyünde yoksul bir köylü ailesinin çocuğu olarak dünyaya geldi. 1975’te mücadeleye başlayarak Proletarya Partisi’nin I. Konferansından sonra parti üyesi olan Ali Geçgel şehit düştüğü 1980 yılına kadar bu görevini layıkıyla yürüttü.

Munzur Geçgel: Proletarya Partisi’nin taraftarı olan Munzur Geçgel üzerine atılmak istenen suçları kabul etmez. Onun bu direngenliğini sindiremeyen işkenceciler onu katleder.

Pir Hasan Kulaç: 1981’in Eylül ayında Dersim’de, “Savaş var savaşa gidiyoruz” diyen Bolu ve Kayseri hava indirme tugayları da dâhil özel yetiştirilmiş elemanları ile 20 bini aşkın askeri gücünü Dersim’e yığan devlet, bölgenin dört bir yanını kuşattı. 5 Eylül 1981’de Ovacık Mercanlar mevkiinde kendi köylerine yakın bir ormanda bulunan Pir Hasan Kulaç ve yoldaşları çembere alındı. Helikopterlerle gerillaları kuşatan devlet güçleri ile yaşanan çatışma sonucu parti üyesi Pir Hasan Kulaç şehit düşerken diğer gerillalar tutsak düştü. Dersim Ovacık ilçesi Yazıören köyünde dünyaya gelen Pir Hasan Kulaç ailesinin ekonomik durumunun kötü olması nedeni ile okuluna devam edememiş İstanbul’a göç ederek burada işçi olarak çalışmıştır. Bu sırada Proletarya Partisi’nin düşünceleri ile tanışan Pir Hasan Kulaç, direnişi ve kararlılığını miras bırakmıştır.

1 MAYIS MAHALLESİ ŞEHİTLERİ

Kırlarda yaşanan yoksulluktan kaçarak geçimini sağlayabilmek amacıyla İstanbul’a gelen emekçilerin yerleştiği bir semt olan 1 Mayıs Mahallesi 2

Eylül 1977’de devletin azgın saldırısına sahne oldu. Başlarını sokmak için bin bir emekle yaptıkları gecekondu-ları yıkılmak istenince direnişe geçen emekçi 1 Mayıs Mahallesi halkı, devletin cop ve panzerleri ile karşı karşıya geldi. Gecekondu halkı devrimcilerle birlikte omuz omuza vererek mücadele ederken tarihe bir miras bırakıyordu. Partizanların halkla birlikte emekçilerle iç içe çatıştığı direniş sırasında yüzlerce insan gözaltına alındı. TKP/ML militanları **Hüseyin Çaparoglu, Hüseyin Aslan, Hasan Yıldırım, Cuma Gül, İsmail Poyraz** olmak üzere toplam 10 kişi şehit düştü. Dönemin İstanbul Valisi Namık Kemal bütün bu olanlar karşısında, “Güvenlik kuvvetlerine karşı girişilen bu saldırıları esefle karşılıyorum” açıklaması ile devletin emekçilere yönelik yaklaşımını da ortaya koyuyordu. Direniş sırasında şehit düşenlerden Dersim Nazimiye doğumlu Hüseyin Aslan, Akbank Bomonti Şubesi’nde müstahdem olarak çalışıyordu. Cuma Gül, 1944 Gaziantep, İsmail Poyraz, 1948 Dersim Pülümür Tasni köyü, Hüseyin Çaparoglu, Malatya doğumluydu.

“YÜZYILIN ANLAŞMASI” DEĞİL YÜZYILIN DİRENİŞİYLE FİLİSTİN KAZANACAK!

Filistin halkı, 1948’de İsrail’in kurulduğu güne El Nakba adını verdi. El Nakba (felaket günü) aynı zamanda dünya halklarına ilham kaynağı olan Filistin direnişinin başlangıç günü de oldu. O günden bu yana yetmiş yıl geçti. Tarihin en uzun halk direnişlerinden biri oldu Filistin. Bugün “yüzyılın anlaşması”yla Filistin halkına yeniden bir El Nakba yaşatılmak isteniyor. Dün olduğu gibi bugün de ABD emperyalizminin çıkarları doğrultusunda Filistin sorununa “çözüm” üretiliyor. Filistin halkı bunun bir “çözüm” olmayıp tam teslimiyet olduğunu Oslo Barış’ından çok iyi biliyor. Bilinen bir şey daha var ki sorunlar onları yaratanlar tarafından çözülmez. Sorunun çözümü “Yüzyılın Anlaşması”yla değil yüzyılın direnişiyle

mümkün olacaktır.

Emperyalistlerin ezilen halkların direnişi karşısında sarıldıkları silahlardan biri de tarih boyunca “barış” veya “anlaşmalar”dır. Emperyalizmde anlaşma yoktur. Kendi çıkarları ekserinde dayatılan bir teslimiyet vardır. Ki tarihsel süreçte emperyalistlerin yaptıkları “barışlarda” kaybeden hep ezilen halklar olmuştur. “Yüzyılın Anlaşması” da özü itibarıyla Filistin halkının haklı direnişinin bitirilmesine, köküne kibrit suyu dökülmesine yönelik bir “anlaşma”dır.

İsrail basınına sızan “anlaşma”ya göre Filistin tamamıyla Siyonizmin denetimi altına sokulmak istenmektedir. “Anlaşma” Hamas, FKÖ ve İsrail arasında yapılacak; Yahudi yerleşimleri

dışında Batı Şeria ve Gazze Şeridi’nde “Yeni Filistin” adıyla bir “devlet” kurulacak; Kudüs her iki tarafın da başkenti sayılacak fakat başkent İsrail’e bağlı olacak; “Yeni Filistin Devleti”nin bir ordusu olmayacak; sınırlı düzeyde, hafif silahlar kullanan polis gücü olacak; “Yeni Filistin Devleti”ne yapılacak yabancı saldırılara karşı Filistin’i Siyonizm koruyacak; Hamas, Mısır’ın gözetiminde silahları bırakacak; Yahudi yerleşimleri olduğu gibi kalacak; Lut Gölü çevresindeki Ağvar Bölgesi İsrail sınırlarında kalacak; ABD, AB ve Körfez ülkeleri Filistin’e beş yıl boyunca 30 milyar dolar maddi yardım yapacak; Hamas, FKÖ, İslami Cihat tarafından silahlı saldırı veya direniş yapıldığında mali yardım kesilecek; Mısır, “Yeni Filistin”e sanayi ve tarım için

toprak kiralayacak, kira ücreti emperyalizm tarafından belirlenecek...

“Anlaşma” maddelerinde de görüldüğü üzere “çözüm” adına Filistin adında bir devlet kurulmaktadır. Yıllardır dillendirilen “iki devletli çözüm” hayata geçirilmektedir. Fakat kurulan “devlet”e kendi toprakları ve halkı üzerinde hiçbir hak tanınmamaktadır. Dahası Filistin’e “Kendi Kaderini Tayin Hakkı”nın kullanılmadığı gibi, emperyalizm ve Siyonizm tarafından bu hak gasbedilmektedir. Zira bu “anlaşma” Filistin halkı için değil ABD emperyalizminin bölgedeki çıkarları doğrultusunda, Filistin sorununun ayak bağı olmaktan çıkarılması için yapılmaktadır.

Yazının devamı 23. sayfadadır

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!
OKU, OKUT!

 yeni_demokrasi1

 yenedemokrasi1

 yenedemokrasi1

 yenedemokrasigazetesi@gmail.com

yenedemokrasi5.net

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi** Gazetesi ■ **Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:** Tuba Apaydın ■ **Yayın Türü:** Yaygın Süreli

Umut Basım Yayımcılık ■ **Yönetim Yeri:** İskenderpaşa Mah. Horhor Cad. No:70/4 Fatih/İSTANBUL ■ **İletişim:** 0212 534 54 76 ! - yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Yön Matbaası ■ **Adres:** Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi, B Blok, 1. Kat No: 366, Zeytinburnu/İSTANBUL ■ **Tel:** 0212 544 66 34